Инв. №
Гос. книжная палата УзССР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 93 (19.169). • 1985 йил 21 апрель, якшанба • Баҳоси 3 тийин.

ДОИМ ШУНДАЙ ИШЛАМОҚ КЕРАК!

УЗБЕКИСТОН ЗАВОД ВА ФАБРИКАЛАРИДАГИ, ҚУРИЛИШЛАРИДАГИ, ДАЛА ВА ФЕРМАЛАРИДАГИ «ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ШИОРИ АНА ШУНДАЙ БЎЛДИ

«Қизил шанбалик» тўлқинида

20 апрель куни ўтказилган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги ишлаб чиқариш резерваларининг ҳақиқий кўриги бўлди, унда Ўзбекистоннинг миллион-миллион меҳнаткашлари қатнашди. Ялпи ишчанлик кайфияти, одамларнинг КПСС Марказий Комитетида яқинда бўлиб ўтган учрашувда айтиб ўтилган принципларни рўёбга чиқариш иштиёқи ўз таъсирини кўрсатди. Ўша учрашувда бизга ишчидан министргача, инженердан академиккача — ҳар бир кишининг зўр ғайрат ва ташаббускорлик билан, ҳалол ва виждонан ишлаши кераклиги таъкидлаб ўтилган эди. Шу йўл билангина ишлаб чиқаришни интенсивлаш изига қатъият билан ўтказиш тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленумида ўртага қўйилган вазифани ҳал этиш мумкин.

Дарҳақиқат, биз яхшироқ, самаралироқ ишлай олишимизни «Қизил шанбалик» кўрсатди. ЎзТАГ телетайпига Ўзбекистоннинг турли областларидан шу куни қуйидаги хабарлар берилди.

(Давоми иккинчи бетда).

ЙЎЛЧИ ЮЛДУЗ

Дунёни революцион янгилаш рамзи бўлиб қолган, ўлмас таълимоти тараққийпарвар инсоният онгига тобора сингиб бораётган, оламшумул тарихий кўламлардаги ижтимоий амалиётда мужассамлашаётган инсон — Владимир Ильич Лениннинг номи ва буюк таълимоти миннатдор инсоният қалбидан чуқур жой олган. Биз ҳаммамиз учун беқиёс азиз бўлган шонли санани — доҳиймиз туғилган кунни нишонлар эканмиз, мутафаккир ва революционер, йўлбошчи ва устоз, Улуғ Октябрнинг илҳомчиси, Коммунистик партия ва Совет давлатининг бунёдкори В. И. Ленинга нисбатан чексиз иззат-ҳурматимиз ва меҳр-муҳаббатимизни изҳор этамиз.

Ишчилар синфининг туб манфаатларини чуқур тушуниш ҳамда стратег ва тактик сифатидаги буюк донишмандлик, тафаккурнинг дадил парвози ва вазиятга баҳо беришдаги ғоят қатъий реализм, меҳнат аҳли тарихий ижодиётининг битмас-туганмаслигига астойдил ишонч, халқ орасидан истеъдодли ташкилотчиларни топа билиш улуғ Ленин сиймосида мисли кўрилмаган уйғунлашган эди. Омма билан ғоят қалин алоқа доҳиймизга меҳнат аҳли кайфияти ва орзу-умидларини сезгирлик билан пайқаб олиш, революцион кураш ва социалистик қурилишнинг ғоят мураккаб саволларига бирдан-бир тўғри жавоб топишига имкон берарди.

Шу боисдан ленинизм асрининг бунёдкорлари, улуғ Ленин кўрсатган йўлдан шонли Коммунистик партия раҳнамолигида комил ишонч билан олға бораётган ривожланган социализм жамиятининг қурувчилари зўр ифтихор билан «Ленин тириклардан тирикдир ҳар қачон, у биз учун билим, қурол ва қудрат» демоқдалар.

Дарҳақиқат, Владимир Ильич Ленин дунёни революцион тарзда ўзгартиришнинг К. Маркс ва Ф. Энгельс белгилаб берган ҳаққоний йўлидан изчил бориб, социалистик революциялар даврини бошлаб берди. Бугунги ленинизм асримизнинг амалдаги марксизми бўлиб ер юзи аҳолисининг учдан бир қисми учун реал воқелик бўлиб қолган жаҳон социализмида ўзининг ёрқин ифодасини топди. Ленинизм СССРда социалистик ва коммунистик жамият қурилиши байроғи, партия сиёсатининг асосидир.

Мамлакатимиз улуғ Ленин васиятларини бажара бориб, тарихан жуда қисқа вақт ичида — ниҳояти бир авлод умри мобайнида социал тараққиётнинг юксак марраларига чиқиб олди. Партия раҳнамолигида совет халқининг қаҳрамонона меҳнати ва истеъдоди билан қудратли экономикага, замонавий фан ва маданиятга, чинакам халқ ҳокимиятига ва инсонпарвар турмуш тарзига эга бўлган жамиятни яратди.

Бугунги кунда ленинизм бутун инсоният учун бамисоли йўлчи юлдуз бўлиб, ривожланган социалистик жамиятни такомиллаштиришда жамиятимизнинг бебаҳо бойлигидир. Жамиятни ривожлантиришнинг барча соҳаларида ленинча қоидалар ажойиб намуна, мисли кўрилмаган мактаб бўлиб хизмат қилмоқда.

Олдимизда турган мураккаб ва кенг қамровли вазифаларни амалга оширишда, коммунистларнинг, барча меҳнаткашларнинг активлигини янада кучайтиришда ишимиз услубини, партия ва давлат раҳбарлиги методларини қатъиян яхшилаш биринчи даражали аҳамиятга эгадир. Шу жиҳатдан олганда КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленуми XXVI съезд, Марказий Комитетнинг шундан кейинги Пленумлари ишлаб чиққан стратегик йўл ўзгармас йўл бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолишини таъкидлади. Бу — мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришни жадаллаштириш, жамият турмушининг барча соҳаларини такомиллаштириш йўлидир.

КПССнинг жанговар отрядларидан бири бўлган Ўзбекистон Коммунистик партияси ижтимоий ҳаётимизнинг ҳамма соҳаларида ленинча услубни қарор топтиришга катта эътибор бермоқда .Шу жиҳатдан олганда Марказий Комитетнинг XVI пленуми муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVII ва XIX пленумлари амал қилинаётган йўлнинг ўзгармаслигини тасдиқлаб, тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш борасида кўрилаётган тадбирлар бундан буён ҳам изчил давом эттаверишини таъкидлади. XVI пленум ўртага қўйган вазифани амалга ошириш ҳар бир партия ташкилотига, ҳар бир меҳнат коллективига, жамиятимизнинг барча социал ячейкаларига сингиб кетиши учун ҳали кўп иш қилишимиз лозим.

Танқид ва ўз-ўзини танқид—кадрларни тарбиялашнинг, ишдаги камчиликларни тузатишнинг таъсирчан воситаси, партиявий таъсир кўрсатишнинг ўткир қуроли эканлигини ҳамиша ҳам тушуниб етмаётирлар. Ишга соғлом, реалистик ёндашиш ўрнига дабдабали шов-шув ва сафсатабозлик билан шуғулланаётган ходимлар ҳам бор. Баъзи ходимлар танқид қилишга, хатолар ҳақида кескин гапиришга одатланиб қолишган. Аммо уларнинг кўпчилик қисми аҳволни тузатиш борасида кун сайин амалий, собитқадам иш олиб боришга кўникмаганлар. Конкрет иш ўрнига минбарларда дабдабали ваъда беришдан нарига ўтмаётган ходимлар ҳам йўқ эмас.

Ҳамма жойда ҳам йил бўйи бир меъёрда юксак меҳнат маромига эришиляпти деб бўлмайди. Буни йилнинг дастлабки квартали якунлари ҳам кўрсатиб турибди. Республикамизда ишлаб чиқариш ҳажми олдинги йилдагидан анча ошганига қарамай, бир қанча министрликлар, идоралар, корхона ва ташкилотлар фаолиятида интизомсизлик, бўшашувчилик ҳоллари юз берди.. Шуни айтиш кифояки, 65 корхона маҳсулот реализация қилиш, 267 корхона меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажара олмади. Енгил саноат, Озиқ-овқат саноати, Гўшт-сут саноати, Маҳаллий саноат, Бинокорлик материаллари саноати, Қишлоқ қурилиши министрликларида, Тошкент ва Қашқадарё областларида қолоқ корхоналар айниқса кўп.

Улуғ Ленин идеологиямиз ва сиёсатимизнинг революционлигини, илмийлигини, инсонпарварлигини ўзида мужассамлаштирган буюк принципни ишлаб чиқди .Бу принцип ленинча ишлаш услуби деб аталади. Бу услуб аввало умумдавлат, умумхалқ манфаатларини биринчи ўринга қўйиш демакдир. Ленинчасига ишлаш — чинакамига уюшқоқ, омилкор ва собитқадам бўлиш демакдир. Бу большевистик фазилатлар ҳамиша бизнинг барча зафарларимизда ёрқин намоён бўлган.

Олдимизда катта, новаторлик вазифалар турибди, — деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев.—Улар қанчалик мураккаб бўлмасин, қанчалик куч-ғайрат талаб қилмасин, биз уларни ҳал эта оламиз. Ленин партиясининг раҳбарлик роли, совет халқининг ижодий куч-ғайрати, бизнинг ленинизмга бўлган астойдил садоқатимиз бунинг гаровидир.

БУНЁДКОРЛИК ВА ТИНЧЛИК ЙЎЛИДАН

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов танланган нутқлари ва мақолалари китоби босмадан чиқди. «Коммунистик бунёдкорлик ва тинчлик йўлидан» деб аталган тўпламга 1949 йилдан 1984 йилгача бўлган даврни ўз ичига олган нутқ ва мақолалар киритилган.

Китобда мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг КПСС XXIV, XXV ва XXVI съездларида ишлаб чиқилган йўлини амалга ошириш соҳасида партия, совет ва хўжалик органларининг ишини кўрсатиб берувчи материаллар асосий ўринни олган. Саксонинчи йилларда мамлакатни иқтисодий жиҳатдан ўстириш проблемаларига, экономикани интенсив ривожланиш йўлига ўтказишга алоҳида эътибор берилади.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШАЙЛИК!

Ўзбекистон ССР саноатида 1985 йил I квартал давлат планининг бажарилиш якунлари тўғрисида

Маҳсулот реализация қилиш квартал плани 101,3 процент бажарилди. Қорақалпоғистон АССР, кўпчилик областлар (Қашқадарё ва Тошкент областларидан ташқари) ва Тошкент шаҳри саноати шу планни адо этди. Буюмларнинг кўпгина энг муҳим турларини ишлаб чиқариш топшириқлари ошириб бажарилди.

Саноат маҳсулотининг умумий ҳажми 1984 йил I кварталига нисбатан 3,4 процент кўпайди.

Электр энергетика, машинасозлик ва металлга ишлов бериш, енгил саноат, ун-ёрма ва омихта ем, медицина, полиграфия саноати тармоқлари умуман саноатга нисбатан бирмунча юксакроқ суръатларга эришди.

Истеъмол буюмларини ишлаб чиқариш ҳажми («Б» группаси маҳсулоти) 1984 йил I кварталга нисбатан 2,8 процент ошди. Пландан ташқари (чакана нархларда) 1,1 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилди.

Меҳнат унумдорлиги юзасидан план 100,3 процент бажарилди, 1984 йил I кварталига нисбатан меҳнат унумдорлиги 0,6 процент ошди, маҳсулот ўсишининг 21 проценти шу ҳисобдан олинди.

Пировард натижаларга қараб ҳақ тўланадиган ягона наряд асосида ишловчи бригадалар тобора кўпроқ ривожланмоқда. Бригадалардаги барча ишчиларнинг 40 процентдан кўпроғи шундай усул билан ишламоқда.

Министрликлар бўйича маҳсулот реализация қилиш ҳажми юзасидан белгиланган планнинг бажарилиши, ишлаб чиқаришни ва меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари тўғрисидаги маълумотлар қуйидагилардан иборат:

	маҳсулот реализация қилиш I квартал планининг бажарилиш проценти	1985 йилнинг I кварталида 1984 йилнинг I кварталига нисбатан процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги
Умумиттифоқ министрликлари ва идоралари			
Нефть саноати министрлиги	103	101	102
Газ саноати министрлиги	85	90	89
Химия саноати министрлиги	100,3	101	102
Минерал ўғит ишлаб чиқариш министрлиги	71	91	87
Электр техника саноати министрлиги	101	103	103
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	104	103	105
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги	100,9	101	104
Автомобиль саноати министрлиги	103	114	124
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	100,9	106	108
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	102	103	104
Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ҳамда рўзғор асбоблари министрлиги	98	97	99,8
Микробиология саноати Бош бошқармаси	96	84	83
Иттифоқ-республика ва республика министрликлари ҳамда идоралари			
СССР Қора металлургия министрлиги	97	94	92
СССР Рангли металлургия министрлиги	100,9	101	102
СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	100,7	99,5	98
СССР Кўмир саноати министрлиги	98	94	93
СССР Ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик министрлиги	101	100,7	103
Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати министрлиги	101	103	99,2
Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	102	102	101
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	101	105	99,5
Ўзбекистон ССР Пахта тайёрлаш ва қайта ишлаш Бош бошқармаси	107	109	102
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	102	104	104

(Давоми учинчи бетда).

ШУ КУННИНГ ТАЛАБИ:

ЭКИШДА ЯНАДА ЮКСАК СУРЪАТ БЎЛСИН!

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

◆ Чигит экиш якунловчи босқичга кирди. Барча резерв ва имкониятларни ишга солиб, экишни тез ва соз ўтказайлик!

◆ Машина ва механизмлардан унумли фойдаланиш мавсумни муваффақиятли туғаллаш гаровидир. Чигит экиш агрегатларининг бирортаси ҳам сабабсиз бекор туриб қолмасин.

◆ Экиш билан бирга тупроққа маҳаллий ва минерал ўғит солишга алоҳида эътибор берайлик. Бу чигитни бир текис ундириб олишни таъминлайди.

◆ Дастлабки парваришни ўз вақтида сифатли бажариш ниҳолларнинг тез ривожланишига ёрдам беради. Чигит қийғос униб чиққан пайкалларда ғўза парваришини бошлаб юборайлик.

Республика областларида чигит экишнинг бориши тўғрисида шу йил 20 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)
Биринчи устун— областлар; иккинчи устун— бир кунда экилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	3,2	97,7
Сурхондарё	0,7	97,5
Қашқадарё	5,8	86,6
Бухоро	5,1	86,5
Наманган	4,7	83,1
Фарғона	7,7	69,5
Андижон	6,7	67,8
Навоий	5,8	65,9
Жиззах	8,1	55,8
Самарқанд	8,5	54,7
Сирдарё	8,6	54,3
Хоразм	6,0	34,1
ҚҚАССР	1,2	4,9
Республика бўйича:	5,6	66,8

Шу кунларда Гагарин районидаги «Янгиобод» совхози далаларида чигит экиш қизғин тус олди. Совхоз миришкорлари ўтган хўжалик йилида давлатга 10350 тонна «оқ олтин» етказиб беришган эди. Бу йилги режалар янада улкан: янгиободликлар планни ортиғи билан бажариб, давлат омборига 10500 тонна дурдона тўкишга аҳд қилишган. Ҳозир далаларда экиш тобора авж олиб, барча майдонларда сифатли ремонтдан чиқарилган сеялкалар ишлатилмоқда. Меҳнат интизомига қатъий риоя қилаётган пахтакорлар ўн иш кунида 2555 гектар майдонга барака уруғи қадаб бўлишга ҳаракат қилишмоқда.

Суратда: «Янгиобод» совхози директори Дилором Собиржонова механизатор Турди Омонов ва бригадир Мустафоқул Холмўминовлар билан экишнинг бориши ҳақида суҳбатлашмоқда.

Ж. Тўраев фотоси.

ГАЗЕТАНИНГ УЧИНЧИ САҲИФАСИДА ЧИГИТ ЭКИШНИ ТУГАЛЛАБ, ПАРВАРИШНИ ҚАНДАЙ ЎТКАЗИШ ҲАҚИДАГИ МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ ЭЪЛОН ҚИЛИНМОҚДА.

ДЎСТОНА СУҲБАТ

ГБСП Марказий Комитетининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитети ҳузуридаги социалистик хўжаликни бошқариш марказий институтининг директори Хельмут Коциолек бошчилигидаги СССР ва ГДР иқтисодчилари қўшма комиссиясининг X мажлиси қатнашчилари Тошкентга келдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев 20 апрель куни уларни қабул қилди.

И. Б. Усмонхўжаев бўлиб ўтган дўстона суҳбат чоғида партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини амалга оширишга Ўзбекистон меҳнаткашлари қўшаётган ҳисса тўғрисида, республика халқ хўжалиги ва маданиятининг барча тармоқлари ривожланаётганлиги ҳақида, Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасида муттасил мустаҳкамланиб бораётган иқтисодий ҳамкорлик тўғрисида гапириб берди.

Х. Коциолек Ўзбекистонда ўзига кўрсатилган меҳмондўстлик учун миннатдорчилик билдирди, яқинлашиб келаётган 1 Май ва Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллиги байрамлари муносабати билан республика меҳнаткашларига қутловлар топширишни сўради.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети СССР билан ПХР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг 40 йиллиги муносабати билан ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси Войцех Ярузельскийга ва ПХР Давлат Кенгашининг Раиси Генрик Яблоньскийга табрик телеграммаси йўлладилар.

Телеграммада шундай дейилади:

«Мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги муносабатларда туб бурилиш ясаган шартнома санасини бизлар гитлерчилар фашизми устидан қозонилган Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги арафасида нишонлаяпмиз. Ленино шаҳридан Берлингача Польша халқ Қўшини билан биргаликда елкама-елка туриб жанг қилган Совет Армияси фашист галаларини тор-мор этишга ҳал қилувчи ҳисса қўшди. Иккинчи жаҳон уруши йилларида вужудга келган Совет — Польша иттифоқи халқларимизнинг мислсиз ғалабасидир.

Ўтган қирқ йил шартномада асос солинган социалистик интернационализм принципларининг ғоят катта ҳаётий кучга эга эканлигидан яққол далолат бермоқда. Шартнома мамлакатларимиз халқлари манфаатларига мустаҳкам хизмат қилмоқда ва давр синовидан тўла ўтди. Ўтган давр мобайнида Совет Иттифоқи билан социалистик Польша ўртасидаги муносабатлар муттасил ривожланиб, янги мазмун билан тўлдирилди, давлат ва жамоат фаолиятининг энг муҳим тармоқларини қамраб, кенг миқёсдаги ва кўп қиррали ҳамкорлик тусини олди.

Баҳамжиҳат ҳаракатимизда тобора янги-янги истиқболлар очилмоқда. СССР билан ПХР ўртасида олий даражада эришилган аҳдлашувлар ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантиришнинг узоқ муддатли программаси бунинг далилидир. Улар мамлакатларимиз халқ хўжалигини ривожлантириш суръатларини биргаликда жадаллаштиришга қаратилгандир.

Партияларимиз ва давлатларимиз ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни бундан буён ҳам чуқурлаштиришга, халқларимиз қардошларча дўстлигини авайлаб асраш ва бутун чоралар билан мустаҳкамлашга бўлган муштарак азму қарор муҳим аҳамиятга эгадир. Бундай ҳар томонлама ҳамкорлик ва қардошларча дўстлик КПСС билан ПБИПнинг сиёсий мақсадлари бирлигига, марксча-ленинча идеологиянинг, синфий бирдамликнинг муштараклигига асосланади.

Ғарбдаги реакцион доиралар социалистик ҳамдўстлик устидан ҳарбий устунликка эришишга умид боғлаётган, АҚШда ҳужум қуролларининг барча турлари тинмай кўпайтирилиб, космосни ҳарбийлаштириш режалари ишлаб чиқилаётган реваншчи кучлар, айниқса ГФРдаги реваншчи кучлар Ялта ва Потсдам битимларини ҳамда иккинчи жаҳон урушидан кейин Европада вужудга келган территориал сиёсий реалликларни шубҳа остига қўяётган ҳозирги халқаро вазиятда социализм мамлакатларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш алоҳида аҳамият касб этади.

Шундай шароитда қардош мамлакатларнинг сиёсий ва мудофаа иттифоқи — Варшава Шартномасини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш муҳимдир. Бу шартнома социалистик ҳамдўстлик давлатлари чегараларининг хавфсизлиги ва бузилмаслигининг мустаҳкам гаровидир».

* * *

Войцех Ярузельский ва Генрик Яблоньский КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев ва СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов номига йўллаган жавоб телеграммасида коммунистлар ва бутун поляк халқи номидан КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Министрлар Советига, коммунистларга ва бутун қардош совет халқига самимий табриклар ва энг яхши истаклар топширдилар.

Сўнгра телеграммада шундай дейилади:

«1945 йилнинг 21 апрелида тузилган Польша —Совет шартномаси халқларимиз ўртасидаги муносабатларда бошланган тарихий бурилиш натижаси бўлди. Шартнома синфий ва миллий манфаатлар муштараклигини акс эттиради. Польша билан СССР ўртасидаги иттифоқ Германия фашизмига қарши биргаликда олиб борилган курашда қарор топди ва мустаҳкамланди.

Шартнома Польша —Совет қуролдош қардошлигининг Ленино шаҳридан Берлингача бўлган жанговар йўлида вужудга келди. СССР билан иттифоқ Польшанинг урушдан кейинги жаҳонда муносиб ўрнини эгаллашини таъминлади, хавфсиз социалистик ривожланиш учун шарт-шароитни вужудга келтирди.

Совет Иттифоқи берган интернационал ёрдам мамлакатнинг вайроналардан ва култепалардан қайта тикланишига кўп даражада кўмаклашди. Польша ва Совет Иттифоқи ўртасидаги шартнома урушдан кейинги дастлабки йиллардан бошлабоқ катта аҳамиятга эга бўлди ва кейинги йилларда эса турмушнинг барча соҳаларида тарихий тараққиётга эришиш имконини берди.

Ҳар томонлама муттасил ривожланиш ва узоқ муддатли истиқбол ҳозирги вақтда Польша Халқ Республикаси билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ўртасидаги муносабатларга хос хусусиятдир. 1984 йилнинг май ойида имзоланган «ПХР билан СССР ўртасида 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш узоқ муддатли программаси» бунинг ёрқин далилидир. Программа қоидаларини амалга ошириш мамлакатларимизда вужудга келтирилган ишлаб чиқариш ва илмий потенциалдан янада самарали фойдаланиш имконини беради.

Польша билан СССР ўртасидаги иттифоқ Польшанинг хавфсиз ва адолатли чегараларда мавжуд эканлигининг мустаҳкам гарови бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Бу иттифоқни янада мустаҳкамлаш ва чуқурлаштириш Польша ташқи сиёсатининг негизидир.

ПХР ва СССР социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатлар билан биргаликда империалистларнинг мухолифлик сиёсатига қарши курашиб, ядро ҳалокати хавфини бартараф этишга қаратилган реал программани қуролланиш пойгаси йўлига қарама-қарши қўймоқда.

Биз тинчлик ва қуролсизланишни сақлаб қолиш ишида Совет Иттифоқининг ташаббусларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз. Бу ташаббуслар Польша жамиятининг туб манфаатларини ҳам ифодалайди.

Биз Совет—Польша дўстлиги ва ҳамкорлигининг ўтган 40 йили давомида эришилган улуғ тарихий муваффақиятларга асосланиб, шу дўстлик ва ҳамкорликни қардош халқларимиз фаровонлиги йўлида бундан буён ҳам мустаҳкамлаб, ҳар томонлама ривожлантира берамиз».

(ТАСС).

ЭРТАГА ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУНГА 115 ЙИЛ ТЎЛАДИ

ЛЕНИНЧА ЯШАЙМИЗ, ИШЛАЙМИЗ ВА КУРАШАМИЗ!

Ленин Хоразм Халқ Совет Республикаси делегациясини қабул қилди, босмачиларга қарши уруш ҳаракатларининг боришини, деҳқонларнинг халқ ҳокимиятига муносабатини сўраб-суриштирди, камбағалларни Совет ҳокимияти сиёсатини ўтказиш учун давлатни бошқариш ишларига жалб этишни маслаҳат берди.

В. И. Ленин. Биохроника. 9-том, 269-270-бетлар.

ДОҲИЙ БИЛАН УЧРАШГАН

КУРАШЛАРДА ТОБЛАНГАН

БУЮК доҳий билан учрашиш бахтига мушарраф бўлганлар орасида халқимизнинг содиқ фарзанди Бобоохун Салимов ҳам бор эди. Унинг ҳаёт йўли халқ бахт-саодати учун жонини аямаган, синфий кураш жангларида чиниққан фидойиларнинг авлодлар ҳавас қилса арзигулик лавҳаларга бой.

1920 йил 27 апрелида I Хоразм қурултойи чақирилди. Унда собиқ Хива хонлиги ўрнида Хоразм Халқ Совет Республикаси тузилганлигини халқ вакиллари бир овоздан эълон қилдилар. Бу ғалабани таъминлашда ғоят катта интернационал ёрдам кўрсатган Қизил Армияга, Совет давлатига ва унинг буюк раҳбари В. И. Ленинга Хоразм халқи номидан чин дилдан ташаккур изҳор қилинди.

Қурултой Совет Россияси билан дўстлик алоқаларини қонун кучи билан мустаҳкамлаш учун РСФСР Халқ Комиссарлари Совети Раиси ҳузурига делегация юборишга қарор қилди. Делегацияга Бобоохун Салимов бошчилик қилди. У бундай ишончга революция олдидаги катта хизматлари учун сазовор бўлди. Қолаверса, у рус ишчилари билан ўлка халқлари ўртасидаги иттифоқ учун, умумий душманга қарши биргаликда кураш давомида Хоразм эли орасида яхши танилган эди.

Хоразм делегацияси вакиллари 1920 йилнинг 3 июнида Хивадан буюк сафарга отландилар. Улар йўл-йўлакай Туркомиссия раҳбарларидан В. В. Куйбишев, М. В. Фрунзе, Я. Э. Рудзутак ҳамда Туркистон АССР ҳукумати раҳбарлари билан маслаҳатлашиб, 1920 йил июль бошида Москвага йўл олдилар.

Москва, 1920 йил 3 август. В. И. Ленин раислигида ўтаётган III Коммунистик Интернационалнинг II Конгресси. Ўша куни Бобоохун Салимов жаҳон коммунистларининг йўлбошчисига қарата табрик нутқи сўзлаб, бундай деди: «Биз Хоразмнинг мухтор вакиллари сифатида Сизларга Хоразм меҳнаткашларининг алангали саломини етказдик. Коминтерннинг ушбу II Конгресси жаҳон меҳнаткашлари бирлигининг рамзидир. Шунинг учун ҳам биз ушбу соатда ўзимизни бахтиёр ҳисоблаймизки, буюк анжуманда ўртоқларимизни табриклаш имкониятига эга бўлиб турибмиз... Биз Хоразм меҳнаткашлари сиёсий ва иқтисодий зулм остида эзилиб келган эдик. Эндиликда биз Россия Совет республикаси ёрдамида қаддимизни ростлаб олдик, золимлардан қутулдик ва ўз мамлакатимизни мустақил Совет республикаси деб эълон қилдик. Биз Россия Совет ҳокимияти туфайли бутун дунё меҳнаткашлари тез орада зўравонлар ва капиталистлар зулмидан озод бўлишига чин қалбимиздан ишонамиз. Бутун дунёда озодлик, эркинлик қарор топмагунча дунё меҳнаткашлари қўлларидан қуролини қўймаяжаклар!».

Жаҳон революциясининг ғалабасига қатъий ишонч ғояси билан суғорилган бу нутқ озод Совет Шарқи меҳнат аҳлининг дил сўзлари бўлиб янгради.

1920 йил 13 сентябрда Москвада РСФСР ва Хоразм Халқ Совет республикаси ўртасида дўстлик шартномаси имзоланди. Бу иттифоқ шартномасини имзолашда РСФСР номидан ташқи ишлар халқ комиссари Г. Чичерин ва унинг ўринбосари Л. Карахан, ХХСР номидан Бобоохун Салимов имзоладилар. Шунингдек, ҳарбий, иқтисодий, сиёсий, транспорт, маориф бўйича бир неча шартномалар ҳам тузилди. Хоразм делегациясининг бошлиғи Бобоохун Салимов имзолаган бу шартномалар ёш республика ҳаётида янги бурилиш, яъни республика социалистик йўлдан боришини таъминлашда катта аҳамият касб этди.

Шартномаларни ишлаб чиқишда Бобоохун Салимовнинг хизматларини таъкидлаб, РСФСР ҳукумати ХХСР Нозирлар Советига йўллаган мактубида бундай деб ёзди: «Сизларга шуни маълум қиламизки, Хоразм республикаси Бобоохун Салимовдек ажойиб вакили билан фахрланиши мумкин. У шахсан Россия маркази билан Хоразм республикаси ўртасида энг яхши муносабатлар ўрнатишга муваффақ бўлди, деб қутлов юборишнинг ўзиёқ унинг РСФСР билан ХХСРнинг дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаш ва кучайтириш йўлида нақадар жонкуярлик кўрсатганлигидан далолат беради».

Шартнома имзоланиши маросими тугаши биланоқ Владимир Ильич ХХСР делегациясини қабул қилди. Кремлдаги узоқ суҳбат Хоразмнинг бахтли тақдири тўғрисида, ўлкани Шарқнинг гуллаб-яшнаган воҳасига айлантириш тўғрисида борди.

Иқтидорли ленинчи Бобоохун Салимов доҳийнинг муқаддас даргоҳидан юртига қайтар экан, бутун куч ва ғайратини ўлкада Ленин ғояларининг тантанасига бағишлади. Ленин ғояларини ўлкага олиб келган делегацияни, айниқса унинг раҳбарини қўлга тушириш учун синфий душманлар кўп уринди. Улар 1929 йилнинг 10 май куни Бобоохунга Ленин йўлидан қайтишни ультиматум тарзида қўйиб, революцион фаолиятдан воз кечишини талаб қилдилар. Бобоохун Салимов бу талабга ўзининг қизил қони билан жавоб берди.

Ўзининг бутун онгли ҳаётини диёримиз халқлари бахт-саодатига, Ленин йўлига, пролетар интернационализми ғояларига бағишлаган Бобоохун Салимов ҳозирги ва келажак авлодларимиз учун ибрат рамзидир.

Ж. РАҲИМОВ,
ўқитувчи.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТЎЛҚИНИДА

ДОИМ ШУНДАЙ ИШЛАМОҚ КЕРАК!

(Боши биринчи бетда).

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ

Пўлат эритувчи Владимир Шишкин ўзи қиладиган ишларни пухта режалаштириб олди. Шу куни у В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи электр пўлат эритиш комплексининг энг яхши печларидан бирида ишлади.

Пўлат тезкор усулда эритилди, уни қуйиш ишлари нормадаги 3 соату 55 минутда эмас, балки ўн беш минут эрта тугалланди. Тажрибали металлург технология жараёнини жадаллаштирганида пўлатнинг сифатини пасайтирмаслигига ишончи комил эди. У янглишмади. Смена мобайнида нормада белгиланганидан 30 тонна кўп металл олинди.

СИФАТ БЕЛГИЛИ МОТОРЛАР

Андижон «Электродвигатель» заводининг коллективи ленинча коммунистик шанбаликда тўқимачилик саноати учун юздан кўпроқ энг янги электр мотор ишлаб чиқарди. Бу маҳсулотнинг ҳаммаси тежалган материалдан тайёрланди. Йил бошидан бери электр техниклар социалистик мусобақа давомида тежамкорлик фондини вужудга келтирган эдилар.

Меҳнат байрами кунида бошқа турдаги двигателлар ҳам тайёрланди. Улардан 650 та ишлаб чиқарилди. Бу маҳсулотнинг учдан икки қисмидан кўпроғига давлат Сифат белгиси қўйилди.

ДАСТЛАБКИ ВАХТА

Бу сафар Норин ҳунар-техника билим юртини битириб чиққан йигит ва қизлар бир-бирларидан қаерга боришларини сўраб юришмади. Уларнинг ҳаммаси битта корхона— Ҳаққулобод йигирув тўқув фабрикасининг ишчилари бўлиб қолишди. Наманган шойи газламалар комбинатининг қишлоқдаги цехига келиб ишлай бошлаган йигит ва қизлар 20 апрелдаги коммунистик шанбаликда ўз маҳоратларини биринчи бор кўрсатишлари лозим эди.

Ҳаққулобод тўқмачилари бир-бирларига ёрдамлашиб, қолоқларга кўмаклашиб, ялпи куч-ғайрат билан зарбдор смена мобайнида 4,2 тонна калава ип, етти минг метр сурп ишлаб чиқарди. Бу— одатдагидан анча кўп.

ИБРАТ

Шу куни Нишон районидаги «Туркманистон» совхозида қўриқ ерга Сурхондарёдан янги келган механизаторлар чигит экишда намуна кўрсатдилар.

Бу қолоқ хўжаликда сурхондарёликлар ўз юртдошлари Турсуной Ашурова бошчилигида яхши меҳнат қилмоқдалар. Улар қисқа вақт ичида техникани қайта тикладилар,

Қўриқ ерларда чигитнинг тез суръатлар билан экилиши қўриқ ерга янги келганларнинг давлатга 6000 тонна «оқ олтин» сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятлари муваффақиятли бажарилишининг гаровидир.

ЛИФТСОЗЛАР ҲИССАСИ

Лифтсозлик заводи сўнгги ойларда қолоқликка йўл қўйди, бунинг учун корхонани ҳақли равишда танқид қилишди. Бундай аҳвол шонли анъаналари бўлган коллективни ташвишга солмай қолмас эди. Шу сабабли бу ерда Бутуниттифоқ меҳнат байрамига жуда пухта тайёргарлик кўрилди.

Ильич туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига ўтказилган шанбалик вақтида ҳали қуриб битказилмаган цехларда биринчи Самарқанд лифти йиғилганлигини заводда ҳеч ким унутгани йўқ. Мана энди 70 мингинчи лифтни ишлаб чиқаришга ҳозирлик кўрилмоқда.

Мана бугун эрталабдан ишга киришилди! Белгиланган режаларнинг ҳаммаси бажарилди. Лифтларни йиғувчиларгина эмас, рационализаторларнинг махсус группаси ҳам зарбдорчасига меҳнат қилди. Улар машинанинг пухталигини ошириб, меҳнат сарфини камайтирадиган ва йилига 10 тонна пўлатни тежаб қолишга имкон берадиган янгиликларни қўлланиб, лифтнинг тажриба нусхасини тайёрладилар.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

Гулистон ёғ экстракция заводининг биринчи сменаси коммунистик шанбаликнинг иш вахтасини тежаб қолинган ёқилғи ва электр энергия ҳисобига ўтказди. Бунинг устига тозаланмаган мой деб аталган ярим тайёр маҳсулот ҳамда тайёр маҳсулот — тозаланган мой ишлаб чиқариш одатдаги кунлардагидан бир ярим процент кўп бўлди.

Корхонанинг 200 га яқин меҳнатчиси ленинча коммунистик шанбаликни ўз иш жойларида ўтказди. Беш йиллик фондига деярли 2 минг сўм пул ўтказилди.

ТЕЗ ВА СОЗ

Фарғона пойабзал фабрикасининг юзлаб ишчилари белгиланган соат ва минутда ўз иш жойларини эгалладилар. Асосий вазифа — маҳсулотнинг ғоят сифатли бўлишини таъминлашдан, Фарғона маркаси билан чиқарилаётган пойабзал фақат аъло сифатли бўлишини исботлашдан иборат.

Меҳнат кунининг якуни қуйидагича бўлди: баҳор, ёзда кийиладиган сифатли 20 минг жуфт пойабзал тайёрланди. Бу оддий кунлардаги иш унумидан анча юқоридир.

НАМУНА КЎРСАТИБ

Бухоро тўқимачилик комбинати тўқувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Шарофат Тошева коммунистик шанбалик вақтида шахсий рекорд ўрнатди. Тармоқ нормаси 24 та бўлган ҳолда у 42 та дастгоҳда ишлаб, 1646 метр газлама тўқиб чиқарди. Яъни смена топшириғини икки баравар ошириб бажарди.

Байрам пировардида коллектив белгилаган ишларнинг ҳаммаси бажарилганлиги комбинатда эълон қилинди. 210 минг метр тайёр газлама, 70 минг метр оҳорланган газлама, 190 минг метр сурп, ўнлаб тонна калава ип ишлаб чиқарилди. Шанбаликда 5400 киши ишлади, уларнинг кўпчилиги нормани ошириб бажарди.

ОҒИР ЮКЛИ ПОЕЗДЛАР

Қорақалпоғистонда «Қизил шанбалик» ҳисобига биринчи бўлиб темирйўлчилар иш бошладилар. Қўнғиротлик энг яхши машинистлар У. Ермуханов, М. Туропов ўз бригадалари билан жанубга составларни тўхтовсиз бошқариб бордилар. Улар деҳқонларга баҳорги экиш учун юкларни — минерал ўғитлар, ёнилғи, қишлоқ хўжалик машиналарини етказиб бердилар.

Асосий техника ҳисобланган локомотивларнинг узлуксиз ишлаши бу ютуқларни қўлга киритишда ёрдам берди. Қўнғирот темирйўлчилари шанбалик вақтида деярли тўрт минг сўмлик иш бажардилар. Бу пулни улар беш йиллик фондига ўтказадилар.

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

Термиздаги кема ремонти устахоналарида Александр Ревенко билан Валентин Татаренко бригадалари социалистик мусобақада пешқадам эканликларини яна бир бор кўрсатдилар. 20 апрель кунига белгиланган «Тула» теплоходи, «Араг» баржаси ва йўл участкасига қарашли катта қайиқ ремонти муддатидан олдин бажарилди.

«Шайдаков» ва «Киев» теплоходлари учун двигателларни ремонт қилиш ҳам графикдан олдин бажарилди.

ЮКСАК ИНТИЗОМ САМАРАСИ

Яхши анъанага мувофиқ, «Навоиазот» бирлашмасида ленинча коммунистик шанбалик «унумдорлик эшелонини» тантанали равишда деҳқонларга жўнатиш билан якунланди. Химиклар 20 апрель куни тўрт минг тоннага яқин минерал ўғит ишлаб чиқардилар. Бу маҳсулотнинг деярли ярми тежалган хом ашё ва энергия ҳисобига тайёрланди.

Мустаҳкам технология интизоми, виждонан меҳнат қилиш Навоий химикларига байрам сменаси давомида ишлаб чиқарилган ҳар бир тонна аммиак ҳисобига 2 сўм 50 тийин тежаб қолиш имконини берди. Шундай қилиб, улар тежамкорлик фондига салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу фонд беш йилликнинг якунловчи йили охирида тежаб қолинган ресурслар ҳисобига икки кун ишлаб бериш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун барпо этилди.

ИШ МИНУТЛАРИ ҲИСОБИ

Коммунистик шанбалик куни Жиззахдаги КПСС XXV съезди номли устки трикотаж фабрикаси илғор ходимлари Тамара Ҳасанова билан Дўлта Саидова бир сменада икки норма иш бажардилар. Икки баравар меҳнат унумдорлигига, албатта, энг яхши ишчиларгина эриша олади.

Бутун фабрика «Қизил шанбалик»ни муваффақиятли якунлади: планга қўшимча икки минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

* * *

Шу куни эрта тонгда коммунистик шанбаликни ўтказиш республика штабида телефонлар жиринглай бошлади: областлардан меҳнат байрамига чиққан кишилар сони ҳақида маълумотлар кела бошлади. Кимлардир цехларда ёки трактор рулини бошқариб, фермада ёки далада, кимлардир ўз микрорайонида, паркда ёки боғда, завод ҳовлисида — ҳамма зарбдорчасига меҳнат қилди. Дастлабки ҳисобларга кўра «Қизил шанбалик»да 9 миллион 400 минг киши иштирок этди.

Коммунистик шанбаликда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари қатнашдилар.

3 миллион 770 минг киши меҳнат байрамини ўз иш жойларида кутиб олди.

Улар тахминан 50 миллион сўмлик саноат маҳсулоти, жумладан 15 миллион сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқардилар. 14 миллион сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишлари бажарилди.

Темир йўлда, автомобиль, сув ва ҳаво транспортида ҳаммаси бўлиб қарийб 3 миллион 200 минг тонна халқ хўжалик юклари ташилди.

Шуниси диққатга сазоворки, 1244 корхона, 9194 бригада, смена ҳамда бутун цехлар тежаб қолинган хом ашё ва энергетика ресурсларидан фойдаланиб ишладилар.

Беш йиллик фондига ихтиёрий равишда қўшган улушимиз 7 миллион 600 минг сўм бўлади.

Албатта бу якунларга статистиклар аниқлик киритадилар. Аммо биз ҳозирнинг ўзидаёқ: бизнинг умумий кучимиз мана қандай, умумий ғайратимиз, бизнинг бирлашган иродамиз мана қандай, деб фахр билан айта оламиз. Ленинча меҳнат байрамида биз Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашга, халқ турмушини яхшилашга қўшадиган ҳиссамизни кўпайтира олишимизни кўрсатдик. Аниқ, бир маромда олдингидан ҳам баракалироқ меҳнат қила олишимизни кўрсатдик.

(ЎзТАГ).

ҒАЛАБАЛАРИМИЗ МАНБАИ

Социалистик мамлакатни ҳимоя қилишнинг ленинча ғоялари, совет ватанпарварлиги ва пролетар социалистик интернационализми, совет халқининг шонли жанговар ва меҳнат анъаналари ҳозирги вазиятда ҳам Ватанимиз куч ва қудратининг манбаи, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун муваффақиятли кураш олиб боришнинг энг муҳим шартидир. 19 апрель куни Москвада, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтида бўлиб ўтган Ленин кунларида ана шу нарса таъкидлаб ўтилди. Ленин кунлари доҳий туғилган куннинг 115 йиллигига бағишланди.

Мажлисни очган Марксизм-ленинизм институти директорининг биринчи ўринбосари П. А. Родионов ва сўзга чиққан бошқа кишилар социалистик Ватанни ҳимоя қилиш тўғрисидаги ленинча таълимот марксизм-ленинизм назариясида муҳим ўринни эгаллашини уқтириб ўтдилар. Пролетар революциясининг ҳарбий программаси, Совет Қуролли Кучларининг вужудга келиши, унинг қаҳрамонона тарихи В. И. Ленин номи билан чамбарчас боғлиқдир. Социализм ғалабаларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги ленинча ғоялар Улуғ Ватан урушида совет халқининг ғалаба қозонишида белгиловчи роль ўйнади ва ҳозирги кунда ҳам ўзининг ҳаётий кучини сақлаб қолмоқда.

Ленин кунларида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари иштирок этдилар.

(ТАСС).

Меҳнат байрамида—юқори кўрсаткич

Тошкент мотор заводи бунёдкорлари доҳиймиз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 115 йиллиги шарафига ўтказилган коммунистик меҳнат байрамини меҳнат кўтаринкилиги билан ўтказдилар. Шанбалик куни учун мўлжалланган ишлар ҳажми адо этилди, энг юқори меҳнат унумдорлигига эришилди.

«Промстрой» трестининг 76-кўчма механизациялашган колоннасининг А. Березенко етакчилигидаги коммунистик меҳнат бригадаси шанбаликда катта ютуқни қўлга киритди: иш нормаси 1,5 баравар қилиб адо этилди.

Суратда: трест партия комитети секретари К. Пак А. Березенко бошлиқ бригада аъзоларини табрикламоқда.

В. Молгачев фотоси.

СОВЕТ ИЛМ-ФАНИ БАЙРАМИ

19 апрель куни Союзлар уйининг Колонна залида Совет фани кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг, СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари, СССР Фанлар академияси, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари президиумга чиқадилар.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, академия Сибирь бўлимининг раиси академик В. А. Коптюг ўз докладида тадқиқотчилар амалга оширган муҳим ишлар ҳақида тўхталди.

Йиғилиш аҳли тадқиқотлар самарадорлигини янада ошириш учун куч-ғайрат сарфлашга шай эканлигини билдирди. (ТАСС).

ЛЕНИН ВА ЎЗБЕКИСТОН

ЎТГАН ЙИЛИ республикамиз меҳнаткашлари бутун совет халқи билан биргаликда Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси ташкил этилганининг 60 йиллигини тантанали нишонладилар.

60 йил — тарихий тараққиёт учун кичик бир давр. Баъзан инсоният тарихида юз йилларни ўз ичига олган даврлар ҳам тараққиётда чуқур из қолдирмай ўтиб кетади. Лекин ўзбек халқи Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасидан кейин Коммунистик партия раҳбарлигида, социалистик тараққиёт йўлида, мамлакатимиздаги барча халқлар билан бузилмас дўстона оилага бирлашиб, босиб ўтган улкан йўл ўз моҳияти жиҳатидан жуда кўп асрларга тенгдир. Бу давр ичида феодал ва мустамлакачилик муносабатларидан мерос бўлиб қолган ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг барча соҳаларидаги қолоқликка абадий хотима берилди, ўзбек халқи ўз тарихида биринчи марта социалистик миллат сифатида шаклланди. Капиталистик тараққиётни четлаб социализмга ўтилди. Ҳозир Ўзбекистон меҳнаткашлари бутун совет халқи билан биргаликда Коммунистик партия раҳбарлигида етук социализмни ҳар томонлама такомиллаштиришдек улкан тарихий вазифани бажаришга ўз ҳиссасини қўшмоқдалар.

* * *

Биз ўзбек халқи босиб ўтган тарихий йўл, бу йўлда ҳал этилган улуғвор вазифаларга, кун тартибида турган улкан ишларга назар ташлар эканмиз, унинг ҳар бир саҳифасида буюк Лениннинг барча совет халқлари тақдирида ўйнаган ролини, Коммунистик партия Ленин ғояларини изчил амалга ошираётганини яққол кўрамиз.

В. И. Ленин XX асрнинг бошларидаёқ мустамлака Туркистондаги социал-иқтисодий муносабатларни, синфий ва миллий зиддиятларнинг хусусиятларини ўрганишга катта эътибор берди, Ўрта Осиё Россияга қўшиб олинишининг иқтисодий ва сиёсий заминларини чуқур текшириб чиқди. В. И. Лениннинг кўрсатишича, Ўрта Осиёнинг Россияга қўшиб олиниши капитализмнинг ички ва ташқи зиддиятлари билан тақозо қилинган, хом ашё манбалари ва савдо базалари учун олиб борилаётган курашлар билан боғлиқ бўлган жараёндир. Туркистоннинг Россияга қўшиб олиниши феодал муносабатлар тараққиётига бир қадар чек қўйган бўлса ҳам, синфий ва миллий зулмнинг янги формаларини ўрнатди.

ЛЕНИНЧА МИЛЛИЙ СИЁСАТ ТАНТАНАСИ

В. И. Ленин Ўрта Осиё Россияга қўшиб олинишининг прогрессив оқибатларини ҳам ҳар томонлама кўрсатиб берди. Бу прогрессив оқибатлар маҳаллий меҳнаткашлар оммаси рус халқи билан яқинлашиши, унинг маданияти билан танишиши, Россия ишчилар синфи революцион ғоялари, анъаналари билан яқинлашуви, ўлкада империализмга ва феодализмга қарши бўлган миллий-озодлик ҳаракатларнинг кучайиши, капиталистик муносабатлар таъсирида маълум иқтисодий ва социал силжишлар рўй бериши сингари жараёнларни ўз ичига олар эди.

В. И. Ленин Туркистонда рўй берган революцион курашларни диққат билан кузатиб борди. У 1912 йилдаёқ Россиядаги революцион жараённи баҳолаб, Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган сапёрлар қўзғолони ҳақида алоҳида тўхталиб ўтди. Туркистонда Улуғ Октябрь социалистик революцияси арафасида бўлиб ўтган катта сиёсий стачкалар ва оммавий қўзғолонларни кўрсатиб, улар бутун Россияда рўй бераётган революцион жараённинг ажралмас таркибий қисми эканлигини таъкидлади.

В. И. Ленин Туркистондаги социал-демократик ташкилотлар, бу ерда сиёсий сургунда бўлган революционерлар олдига ҳам аниқ вазифалар қўйди. Бу вазифалар ўлкада ишчилар синфининг революцион ғояларини кенг тарғиб қилиш, партиянинг миллий масала бўйича программасини, пролетар интернационализми принципларини маҳаллий меҳнаткашлар оммасига тушунтириш, мазлум халқларнинг миллий-озодлик курашини Россия пролетариати олиб бораётган сиёсий кураш билан яқинлаштириш ва қўшиб юборишдан иборат эди.

* * *

Туркистонда Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш учун олиб борилган курашлар ҳам В. И. Лениннинг номи билан чамбарчас боғлиқдир. Енгилган эксплуататор синфлар томонидан бошланган Гражданлар уруши, ажнабий империалистик мамлакатларнинг ҳарбий интервенцияси натижасида социалистик революция ғалабасининг биринчи йиллари давридан бошлабоқ бутун мамлакатимиздаги сингари Совет Туркистонида ҳам жиддий вазият юзага келди. Ана шу даврларда Туркистонда рўй бераётган аҳвол, жиддий иқтисодий ва сиёсий курашлар ҳамиша буюк доҳийнинг диққат марказида турди. У Туркистондаги контрреволюцион кучлар ва ажнабий интервентларга зарба бериш учун зарур бўлган барча тадбирларни кўрди. Ленин тавсияси билан 1918 йилнинг ёзида М. В. Фрунзе Шарқий фронт қўмондони қилиб тайинланди.

В. И. Ленин 1919 йил январь ойида бўлиб ўтган Осипов исёнини бостириш, унинг оқибатларини тугатиш масаласига ҳам жиддий эътибор берди. 1919 йил 23 январь куни Туркистон Ҳарбий-революцион комитетининг раиси Н. А. Казаков радиограммаси билан танишиб чиққач, Тошкент билан Москва ўртасидаги радио алоқани тиклашга ёрдам кўрсатди. В. И. Ленин кўрсатмасига асосан РКП(б) Марказий Комитети Тошкентга, маҳаллий коммунистларга ёрдам кўрсатиш мақсадида тажрибали раҳбар ходимларнинг бир группасини юборишга қарор қилди. 1919 йил август ойида эса В. И. Ленин тавсиясига биноан мустақил Туркистон фронти ташкил этилди. М. В. Фрунзе Туркфронт қўмондони, В. В. Куйбишев эса, фронт Ҳарбий советининг аъзоси қилиб тайинланди.

В. И. Ленин Гражданлар урушининг оғир йилларида маҳаллий меҳнаткашларнинг вакилларини Қизил Армия сафига сафарбар этиш масаласига ҳам жиддий эътибор берди. 1918 йил июнь ойида В. И. Лениннинг барча маҳаллий меҳнаткашларни Қизил Армия сафига киришга чақирувчи мурожаати эълон қилинди. Бу тадбир мамлакат ҳарбий кучларини мустаҳкамлашдан ташқари, катта сиёсий, тарбиявий аҳамиятга ҳам эга эди.

* * *

ТУРКИСТОНДА миллий масалани пролетар интернационализми асосида ҳал қилиш, социализм қуриш учун зарур бўлган сиёсий-иқтисодий, ғоявий вазифаларни бажаришда ҳам В. И. Лениннинг роли бениҳоя каттадир. У Туркистонда мавжуд бўлган иқтисодий, ижтимоий шароитлар, омманинг синфий ва сиёсий онги қай даражада ўсганлигини, идеологик курашларнинг ҳолатини тўла ҳисобга олгани ҳолда, капитализмни четлаб социализмга ўтиш йўлида ҳал этилиши лозим бўлган вазифаларнинг барчасини мукаммал белгилаб берди. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида бу улуғ вазифани бажаришга ўзи бевосита раҳбарлик қилди. В. И. Ленин раҳбарлигида амалга оширилган дастлабки тадбирлардан бири ўтмишдан мерос бўлиб қолган миллий

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШАЙЛИК!

(Боши биринчи бетда).

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги	104	97	95
Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	102	87	87
Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги	102	107	104
Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети	119	124	115

Қорақалпоғистон АССРда, областларда ва Тошкент шаҳрида маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиши, ишлаб чиқариш ҳажмининг ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари кўрсаткичлари қуйидагича:

	маҳсулот реализация қилиш I квартал планининг бажарилиш проценти	1985 йилнинг I кварталида 1984 йилнинг I кварталига нисбатан процент ҳисобида	
		ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги
Қорақалпоғистон АССР	100,9	102	99,0
Андижон области	104	113	106
Бухоро области	104	103	96
Жиззах области	104	110	101
Қашқадарё области	97	97	92
Навоий области	101	102	100,9
Наманган области	104	109	104
Самарқанд области	101	104	101
Сурхондарё области	106	108	106
Сирдарё области	104	104	101
Тошкент области	99	99,0	98
Фарғона области	100,4	102	99
Хоразм области	105	108	100,5
Тошкент шаҳри	102	104	103

Оғир машинасозлик саноати министрлиги, Электротехника саноати министрлиги, Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги, Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги, Приборсозлик саноати министрлиги ҳамда Қишлоқ хўжалик машинасозлиги саноати министрлигининг саноат бирлашмалари ва корхоналарида ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)нинг планлаштириш ва хўжалик фаолиятидаги ҳуқуқларини кенгайтириш ҳамда иш натижаси учун уларнинг масъулиятини кучайтириш борасида иқтисодий эксперимент ўтказилмоқда. Эксперимент ўтказилган бирлашмалар ва корхоналар фаолиятининг кўрсаткичлари яхшиланди. Электр техника саноати министрлиги билан Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлигининг корхоналарида шартнома мажбуриятларини бажариш даражаси юксалди. Оғир машинасозлик саноати министрлиги, Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги ҳамда Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлигининг бирлашмалари ва корхоналари маҳсулот етказиб бериш мажбуриятларини тўла ҳажмда адо этдилар. Аммо корхоналар хўжалик юритишнинг янги шароитлари вужудга келтираётган имкониятлардан ҳали тўлиқ фойдаланаётганлари йўқ.

Маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича:

	1985 йилнинг I кварталида ишлаб чиқарилди	1985 йилнинг I кварталида 1984 йилнинг I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Электр-энергия, миллиард киловатт-соат	13,2	104
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда), минг тонна	1805,3	102
Олтингугурт кислотаси, минг тонна	527,1	103
Химиявий толалар ва иплар, минг тонна	9,8	103
Куч трансформаторлари, минг киловольт-ампер	1928	99
Бронекабель, минг километр	5,1	113
Компрессорлар, минг дона	2,9	104
Тракторлар, минг дона	6,6	100,1
Трактор прицеплари, минг дона	9,5	99,4
Трактор культиваторлари, минг дона	5,6	118
Пахта териш машиналари, минг дона	2,4	89
Осма электр кранлар (махсус кранлар ҳам шу жумлага киради), дона	363	103
Экскаваторлар, дона	404	100,0
Картон, минг тонна	13,4	99,5
Йиғма темир-бетон конструкциялар ва буюмлар, миллион куб метр	1,5	102
Шифер, миллион шартли плита	104	97
Қурилишбоп ғишт, миллион дона	424	94
Пахта толаси, минг тонна	512,5	105
Хом ипак, тонна	494	100,6
Каноп толаси, минг тонна	3,8	103
Ип газлама, миллион квадрат метр	88,7	113
Шойи газлама, миллион квадрат метр	36,0	107
Нотўқима материаллар, миллион квадрат метр	29,4	101
Пайпоқлар, миллион жуфт	14,4	114
Ички трикотаж, миллион дона	9,6	112
Устки трикотаж, миллион дона	5,1	100,7
Чарм пойабзал, миллион жуфт	8,7	101
Гўшт (саноат маҳсулоти), минг тонна	63	83
Колбасалар, минг тонна	14,4	96
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари сутга айлантириб ҳисоблаганда, минг тонна	135,7	99
Ўсимлик ёғи, минг тонна	135	101
Макаронлар, минг тонна	19,2	105
Консервалар, миллион шартли банка	77	104
Чинни-фаянс идишлар, миллион дона	16,0	97

Тракторлар, трактор культиваторлари, қоғоз, линолеум, дераза ойнаси, пахта толаси ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди.

Халқ истеъмол молларининг кўпчилиги, жумладан шойи газламалар, чарм пойабзал, устки трикотаж, ўсимлик ёғи ва бошқа бир қанча маҳсулотлар ишлаб чиқариш юзасидан пландаги ҳажмга эришилди.

Шу билан бирга шартномадаги мажбуриятлар ҳали тўлиқ бажарилаётгани йўқ. Химия саноати, Бинокорлик материаллари саноати, Енгил саноат, Мева-сабзавот хўжалиги министрликлари ҳамда бошқа баъзи министрликларнинг ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари тузилган шартномаларга ҳамда ижро учун қабул қилинган нарядларга мувофиқ истеъмолчиларга маҳсулот етказиб беришни таъминламадилар. Ўтган йилга нисбатан олий сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми пасайди.

Айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамда реализация қилиш, фойда олиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, товар маҳсулот таннархини арзонлаштириш, керакли ҳилдаги ва тегишли даражада сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш планларини бажармадилар. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Қашқадарё, Тошкент ва Фарғона областларининг саноати ўтган йилга нисбатан меҳнат унумдорлигини пасайтириб юборди. Янгидан ишга туширилган айрим қувватлар сустлик билан ўзлаштирилди ва улардан тўлиқ фойдаланилмади. Холодильниклар, минерал ўғит, олтингугурт кислотаси, синтетик аммиак, цемент, қурилишбоп ғишт, ички трикотаж, кондитер маҳсулотлари, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, мол ёғи ишлаб чиқариш плани бажарилмай қолди.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

МУҲИМ ВАЗИФА

ЧИГИТ ЭКИШНИ ТУГАЛЛАБ ПАРВАРИШНИ БОШЛАБ ЮБОРАЙЛИК

ЧИГИТ экиш бу йил одатдагидан анча кеч бошланди. Ёғингарчилик уруғнинг униб чиқиши учун тупроқда етарли нам бўлишини таъминлади, лекин шу билан бирга тупроқ юзасининг кучли зичланишига олиб келди.

Барча майдонларда чигитни қийғос ундириб олиш шу куннинг асосий вазифасидир. Уруғнинг яхши униб чиқиши, ниҳолларнинг бут бўлиши ва нормал ўсиши ҳамда ривожланиши учун қатор оралари майин ва юмшоқ, бегона ўтлардан ҳоли бўлиши керак. Бунга ўз вақтида ва сифатли ишлов бериш орқали эришилади. Қатқалоққа қарши кураш, культивация, жўяк олиш, ўғит солиш ва бошқа тадбирлар ана шулар жумласидандир.

Қатқалоқни ўз вақтида йўқотиш уруғнинг қийғос униб чиқиши, ниҳолларнинг нормал ривожланиши учун қулай шароит яратади. Ўтган йиллар тажрибаси шундан далолат бермоқдаки, қатқалоқни икки-уч кун ичида бартараф этиш лозим. Бу иш кечикиб ўтказилган далаларда ниҳоллар сийрак бўлиб қолади.

Қатқалоққа қарши курашиш учун ҳозирги пайтда саноатимиз янги, кенг қамровли МВХ-5,4 маркали ротацион мотигаларни ишлаб чиқармоқда. Уни қатор оралиғи 60 сантиметрли ва 90 сантиметрли майдонларда ишлатиш мумкин.

Гектарларнинг тўлиқ бўлиши, ғўза тупларининг пландаги қалинлигини таъминлаш мўл ҳосилнинг асосидир. Ғўза тупларининг оптимал қалинлигини таъминлаш мўл ва эртаги ҳосил етиштиришда асосий шартлардан бири эканлигини пахтакорлар яхши биладилар. Колхоз ва совхозларнинг агрономлари ягана бошланишига қадар ҳар бир бригада даласида ғўза тупларининг қалинлиги қанча бўлишини аниқ белгилаб чиқишлари даркор. Бунда тупроқ шароити, сизот сувларининг сатҳи, пахта навининг селекцияси ҳисобга олиниши керак.

Чигитни қийғос ундириб олиш ва ниҳолларнинг нормал ўсиши ва ривожланишини таъминлашда ғўза қатор ораларига ишлов беришни барвақт бошлаш катта аҳамиятга моликдир. **Бу йилги шароитда чигитнинг тўлиқ униб чиқишини кутиб ўтирмасдан яшил қаторлар кўзга ташланиши биланоқ биринчи культивацияни бошлаб юбориш керак.** Бу иш айниқса, механик таркиби оғир ва шўр ювиш кеч ўтказилган майдонларда жуда муҳимдир. Биринчи культивация ўз вақтида, сифатли ўтказилган тақдирдагина тупроқ яхши қизийди, мурғак ниҳолларнинг ривожланишига нормал шароит вужудга келади. Бу эса илдиз чириш касаллигининг олдини олишда ғоят муҳим агротехника тадбири саналади.

Шуни таъкидлаш керакки, кўпгина хўжаликларнинг раҳбар ва мутахассислари экишни батамом тугалламасдан тракторларга культиватор тақишга, қатор ораларига ишлов беришга киришмайдилар. Бундай иш навбатини кутиб туриш экинларга зиён етказиши мумкин. Бу йилги шароитда ҳар бир экиш агрегати ўзига биркитилган участ-

БИЗНИНГ ТАВСИЯЛАР

кага уруғ экиб бўлиши биланоқ тракторга культиватор тақилиши ва имконият бўлиши билан культивация бошлаб юборилиши керак.

ТАБИИЙ офатлар юз бериши мумкин, деган баҳоналар билан сеялкалар ўрнига культиватор тақишни кечиктиришга йўл қўйиб бўлмайди. Тўғри, бу даврда жала ёғиши, бошқа табиий офатлар рўй бериши мумкин. Лекин чигитни қайта экиш учун бир нечта агрегат шай қилиб турилса, шунинг ўзи кифоя. Қолган чопиқ тракторларига культиватор осишни пайсалга солмаслик лозим.

Биринчи культивация жуда масъулиятли иш, унда бегона ўтларни йўқотиш, тупроқни юмшатиш шундай бажарилиши керакки, ўсимликлар илдиз системаси асло шикастланмасин, мурғак ниҳоллар тупроқ билан кўмилиб қолмасин. Бунинг учун культиватор иш органларини танлаш, уларни жой-жойига ўрнатиш, ишлов чуқурлиги ва кенглиги ҳар бир даладаги тупроқнинг ҳолати, бегона ўтларнинг оз-кўплиги, уруғнинг қандай униб чиқаётганлигига қараб табақалаштирилади.

Экиш пайтида тупроққа гербицидлар солинган майдонларда гербицид лентасини сақлаб қолиш учун биринчи культивацияни шундай ўтказиш керакки, ниҳоллар ёнида 8—10 сантиметр кенгликда очиқ жой қолсин. Гербицид пуркалган полоса юмшатилган тақдирда унинг самарадорлиги камаяди, бегона ўтлар пайдо бўлади. Гербицид пуркалмаган ёки қатқалоқ пайдо бўлган майдонларда юмшатиш чуқурлиги ва культиватор иш органларини қуйидаги тарзда жойлаштириш даркор: УРОР ротацион юлдузчалари ниҳоллар қаторидан 3-5 сантиметр нарида, 3-5 сантиметр, кейинги ишловларда эса 6 сантиметр чуқурликда юрадиган қилиб ўрнатилади. Ротацион юлдузчалардан кейин ККО иш органлари ёки пичоқлар ниҳоллар қаторидан 8-10 сантиметр нарида, 6-8 сантиметр чуқурликда юрадиган килиб ўрнатилиши даркор. Қатор оралиғининг кенглиги 90 сантиметр бўлганда икки жуфт пичоқ ўрнатилади. Улар тупроқни 8-10 сантиметр чуқурликда юмшатади. Қаторнинг ўртасидан 14—16 сантиметр чуқурликда юмшатадиган чуқур юмшатгич ўрнатилади. Бегона ўтлар нисбатан кам бўлган далаларда пичоқларнинг иккинчи жуфти юмшатгич лапка билан алмаштирилиши мумкин.

Турли зоналарда, айниқса, тупроқда нам сероб бўлган жойларда қатор ораларини чуқур ва сифатли юмшатиш ҳамда бегона ўт илдизларини йўқотиш мақсадида турли конструкциядаги юмшатгичлардан фойдаланилмоқда. Чунончи, Қорақалпоғистон АССР Қораўзак районидаги «Москва» совхози қишлоқ рационализаторлари яратган чуқур юмшатгич кенг қўлланилмоқда. Бу иш органлари ўтган йили Сирдарё, Жиззах ва бошқа областларда муваффақиятли қўлланилди.

Кўчатларнинг нормал қалинлигини ва гектарларнинг бутлигини сақлаб қолиш учун қатор ораларига ишлов бериш чоғида, айниқса, биринчи культивация пайтида технология интизомига қатъий риоя қилиниши зарур.

Ниҳолларни мурғаклигидаёқ озуқа элементлари билан таъминлаш мўл ва эртаги ҳосил етиштиришнинг муҳим омилидир. Биринчи озиқлантиришни илгари ерга қанча ўғит солинганлигини ҳисобга олган ҳолда ўтказиш зарур. Ниҳоллар қийғос униб чиққандан сўнг ёки ниҳолларда 2—4 чинбарг пайдо бўлганда биринчи озиқлантириш бошланади. Бунда гектарига 40—50 килограмм азот (120—150 килограмм аммиакли селитра ёки 80—100 килограмм мочевина) солинади. Агар ҳайдаш олдидан ёки уруғ экиш олдидан фосфорли ўғитлар солинмаган бўлса гектарига 120—200 килограмм аммофос солиниши даркор.

Озиқлантиришда ўғитлар ғўза қаторидан 15—18 сантиметр нарига, 10—12 сантиметр чуқурликка солиниши лозим. Чиритилган гўнг тайёрлаган хўжаликларда минерал ўғитларнинг ҳар бир килограммига 2—2,5 килограммдан майдаланган гўнг аралаштириб солиш даркор. Бу тадбир тупроқ намини сақлаш, микроорганизмлар фаолиятини кучайтириш, тупроқни азот, фосфор, калий ва микроэлементлар билан бойитиш имкониятини беради.

Бу йилги шароитда тупроқнинг табиий намидан оқилона фойдаланиш, тупроқни қиздиришда органик ўғитлардан кенг қўлланиш тавсия этилади. Уни культивация билан бир пайтда тупроққа солиш керак. Тупроқда органик ва минерал ўғитларнинг етарлича бўлиши унумдор қатламда намнинг тўпланишига, ғўзанинг озуқа моддаларидан яхшироқ фойдаланишига имкон яратади.

Тавсияларни Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги мутахассислари, СоюзНИХИ ва САИМЭ илмий ходимлари тайёрлашган.

ЭКИШ КЕЧИКМОҚДА

Қорақалпоғистон автоном республикасида чигит экиш бошлаб юборилди. Кўкламга пухта ҳозирлик кўриб, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш билан бир қаторда барча машина-механизмларни тахт қилиб қўйган кўпгина район ва хўжаликларда мавсум қизғин тус олиб кетди. Элликқалъа районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхози, ва «Қирққизобод» колхозида кунига 90-95 гектар ерга барака уруғи қадалаётир. Якунловчи йилда гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони уйишга аҳд қилган Тўрткўл районидаги Димитров номли колхоз миришкорлари мавсумда 1550 гектар майдонга чигит экишни қисқа муддатда бажаришмоқчи.

Аммо шундай қизғин паллада барча хўжаликларда экиш ишлари бир хил маромда олиб борилипти, деб бўлмайди. Кўпгина колхоз ва совхозларда, бўлим ва бригадаларда чигит экиш қониқарсиз аҳволда. Баъзи район хўжаликларида эса бу ишга совуққонлик билан қаралаётгани туфайли чигит экишга киришилганича йўқ.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

«Бунга сабаб нима?»— деб сўрасангиз, хўжаликлар раҳбарлари қиш анча чўзилиб кетди, баҳор эса салқин, серёмғир келди, деган турли баҳоналарни рўкач қилишади. Аммо табиат инжиқлигини баҳона қилиб, чигит экишдай масъулиятли вазифани кейинга суриб бўладими? Ғўза кун санайдиган экин. Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, қолаверса, дала ишларига бевосита мутасадди ташкилотлар раҳбарлари ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиш ўрнига лоқайдлик, ўзибўларчилик кайфиятида иш тутаётирлар. Уларнинг айби билан районлараро, хўжаликлараро ва ички коллектор дренажлари кўп йиллардан бери тозаланмаганлиги оқибатида ер ости сувлари кўтарилиб, экин майдонларига ишлов бериш ва чигит экиш имкони бўлмаётир.

Кўпгина район хўжаликларида ишда омилкорлик ҳамда ташаббускорлик кўрсатилмаётганлиги сабабли чигит экиш планлари барбод бўлмоқда. Масалан, Амударё районида чигит экиш 18 апрелгача 1,9 процент, Шуманай, Хўжайли, Ленинобод, Кегайли, Чимбой районлари хўжаликларида эса бу иш бор-йўғи 0,1—0,5 процентга уддаланган, холос. Қўнғирот, Қораўзак районларида ҳалигача чигит экишга киришилмаган.

Бундай кўнгилсиз аҳволни яна бир қанча хўжаликларда ҳам кўриш мумкин. Ҳозирги куннинг бош вазифаси юқорида таъкидланган камчиликларни зудлик билан бартараф этиб, экиш ишларини қисқа муддатда сифатли бажаришдир. Бунга автоном республиканинг партия, совет, хўжалик ташкилотлари раҳбарлари алоҳида эътибор бериб, мавжуд ишчи ва техника кучларини тўла сафарбар этадилар, деган умиддамиз.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КИТОБ— ОММАГА!

20 апрель куни Тошкентда ижтимоий-сиёсий адабиётни пропаганда қилиш ва тарқатиш ҳафталиги очилди. Ҳафталик В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигига бағишланди. Коммунистик шанбалик кунида шаҳардаги йирик корхоналарда китоб-сурат кўргазмалари, китоб савдоси ташкил этилди.

«Ташкнига» савдоси уюштирган ҳафталик программасида лекциялар ,китобхонлар конференциялари, оғзаки журналлар ўтказиш мўлжалланган. Масалан, «Пропагандист» магазинида «Ленин образи Есенин ижодида» деган лекция ўқилди, 14-магазин-клубда «Катта ишда ҳам, кичик ишда ҳам Ленинdек бўлайлик» деган мавзуга бағишланган кеча ўтказилди.

(ЎзТАГ).

БОШҚАРИШ—ЭКОНОМИКА НЕГИЗИ

20 апрель куни Тошкентда СССР ва ГДР иқтисодчилари комиссиясининг ҳозирги босқичда экономикани бошқариш, планлаштириш ва рағбатлантириш системаларини такомиллаштириш проблемаларига бағишланган ўнинчи мажлиси ўз ишини тугатди. Мажлис қатнашчилари «Меҳнат унумдорлигини ўстиришни жадаллаштириш йўллари» мавзуидаги қўшма тадқиқот вазифаларини муҳокама қилдилар, комиссиянинг 1986—1990 йилларга мўлжалланган иш планини тайёрладилар.

—Бизни, аввало, мамлакатингиз халқ хўжалигининг турли тармоқларида ўтказилаётган иқтисодий экспериментлар кўлами жалб этмоқда, — деди ГДР Қишлоқ хўжалик фанлар академиясининг вице-президенти, шу академиянинг академиги Хельмут Шик. — Биз, қишлоқ хўжалиги олимлари учун Ўзбекистон орттирган тажриба жуда қимматлидир. Бу ерда агросаноат комплексларини тузиш доирасида меҳнат ҳақи пировард натижага қараб берилмоқда. Масалан, пахтачиликда чиқадиган толага ҳақ тўланмоқда. Бизда ҳам агросаноат бирлашмалари тузилган. Тошкентдаги учрашувда янги қимматли тажриба орттирдик. Бу кейинги ишларимизда наф келтиради.

(ЎзТАГ).

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Сурхондарё кооператорлари эртаги сабзавотларни тайёрлашга киришдилар. Термиздаги «Намуна» колхози ва «Ангор» совхозидан область савдо корхоналарига редиска, кўк пиёз ва саримсоқ юборилди. Республика пойтахтига 1 Май байрами арафасида жуда кўп шундай маҳсулот жўнатилади. Тез кунларда эса мамлакатнинг саноат зоналарига областда етиштириладиган кўкламги полиз маҳсулотининг асосий тури — карам етказиб берила бошлайди. Бу йил кооператорлар колхоз, совхозларда, шунингдек шахсий хўжаликларда юз минг тонна — ўтган йилдагидан анча кўп эртаги сабзавот тайёрлашни планлаштирмоқдалар. (ЎзТАГ).

адоват ва ишончсизликларга ҳотима бериш, мустамлакачилик ва феодализм зулми остида эзилган кенг меҳнаткашларни онгли меҳнатга ва актив сиёсий курашга тортишдан иборат эди. Бу вазифани бажаришда 1917 йил ноябрь ойида эълон қилинган «Россия халқлари ҳуқуқларининг декларацияси» бениҳо катта роль ўйнади. Инсоният тарихида мисли кўрилмаган бу тарихий ҳужжатда Россиянинг барча халқлари эркин тараққий этиши жамиятнинг янги қонуни деб эълон қилинди. Декларацияда ҳар бир миллатга ўз мустақиллигини ўзи белгилаши, ажралиб чиқиб ўзининг мустақил давлатини ташкил қилиш ҳуқуқига эга эканлиги ҳам кўрсатилди. Подшо ҳукумати томонидан тузилган, мазлум халқларнинг ҳуқуқсизлигини белгилаб берган барча шартномалар бекор қилинди. 1917 йил декабрь ойида эса РСФСР Халқ Комиссарлари Совети Ленин томонидан тузилган «Россия ва Шарқнинг барча мусулмон меҳнаткашларига» мурожаатномасини қабул қилди. Ўтмишда синфий ва миллий, моддий ва маънавий жиҳатдан эзилган Россия мусулмонлари ўз маданиятлари, урф-одатлари, миллий турмуш формаларини ҳеч қандай тўсқинликка учрамасдан сақлаш ва камол топтириш имконига эга бўлдилар. Яна шу нарса қайд қилиб ўтилдики, барча халқларнинг ҳуқуқлари революция ва унинг органлари қудрати билан, ишчи деҳқон, солдати Советлари томонидан ҳимоя қилиниши таъминланди. Бу вазифаларни бажаришни партия олдига асосий вазифа қилиб қўяр экан, В. И. Ленин миллий масаланинг Ўрта Осиёда адолатли ҳал қилиниши ўз мустақиллиги учун кураш олиб бораётган Шарқ мамлакатлари халқлари учун ҳам ўрнак бўлади, деб уқтирди.

В. И. Ленин 1919 йилнинг 22 ноябрида Шарқ халқлари коммунистик ташкилотларининг II Бутунроссия съездида сўзлаган нутқида мамлакатимизнинг қолоқ чекка ўлкаларида жаҳон коммунистик ҳаракати олдида ҳеч қачон турмаган янги вазифалар кун тартибига қўйилган,— деб қайд қилди. Бундай вазиятда деган эди у, биз умумкоммунистик назарияни асосий оммаси деҳқонлардан иборат бўлган ўлканинг ўрта асрчилик қолдиқларига қарши кураш олиб боришнинг хусусиятларини ҳисобга олиб тарғиб қилмоғимиз керак. 1920 йил бошида Туркистон фронти вакиллари билан учрашув вақтида эса бундай деган эди: «Биз Туркистонда намунавий, маданий социалистик давлат ташкил қилишимиз лозим. У эзилган халқ ва элатларга подшо ва Совет ҳукумати ўртасидаги тафовутни намойиш этиши лозим. Бизнинг Шарқдаги сиёсатимиз муваффақиятлари Тошкентдаги ишларнинг қанчалик тўғри ва аниқ қўйилишига боғлиқ бўлади».

В. И. Ленин Туркистон АССРни ташкил қилишда ҳам катта роль ўйнади. У миллий давлатларнинг шаклланиши барча совет халқлари олдида турган умумий интернационал вазифалар билан, пролетар диктатурасини мустаҳкамлаш, социалистик курашга бевосита киришиш, синфий, миллий зулмнинг ҳар қандай кўринишларига абадий хотима бериш билан боғлиқ эканлигини қайд қилиб ўтди.

В. И. Ленин Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини ташкил этишнинг асосчиси ҳамдир. Бу масалани амалга оширишда шошма-шошарликка йўл қўймаслик, ҳар бир тадбирни чуқур ўйлаб амалга ошириш, ҳар бир миллат ва халқнинг тарихини, маданиятини, турмуш тарзини, миллий ахлоқи ва психологиясини тўла ўрганиш зарурлигини кўрсатди. В. И. Ленин кўрсатмалари жаҳон тарихидаги биринчи кўпмиллатли мустақил давлат — СССРни ташкил этишнинг назарий асоси бўлиб хизмат қилди. Бутунроссия Советларининг I съезди 1922 йил 30 декабрда СССР ташкил этилганлигини эълон қилди ва унинг Марказий Ижроия Комитетини сайлади. СССР Марказий Ижроия Комитети II сессияси Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқларининг ҳоҳишини ҳисобга олиб, 1924 йил 27 октябрь куни Ўрта Осиёда янги республикалар ташкил этилишини тасдиқлади.

Ўрта Осиё халқларининг социалистик тараққиёт йўлига ўтиши улкан тарихий йўлнинг бир босқичи эди. Ўлкада бу масалани тўғри, изчил амалга оширадиган етук кадрлар кам эди. Ўрта Осиё халқларига бевосита ёрдам кўрсатиш мақсадида РКП(б) Марказий Комитети 1919 йил 29 сентябрда Турккомиссияни тузди ва унинг составига Ш. З. Элиава, Ф. И. Голощекин, В. В. Куйбишев, Я. Э. Рудзутак, М. В. Фрунзе киритилди. Турккомиссияни ташкил этиш ҳақидаги қарорни В. И. Ленин имзолади. Комиссия юборилиши муносабати билан В. И. Ленин «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» деган машҳур хатида Туркистонда ишлайдиган коммунистлар олдига аниқ ва конкрет вазифалар қўйди. Жуда кенг ва чуқур проблемаларни ўз ичига олган бу хат узоқ вақтлар давомида Туркистон Коммунистик партияси, сўнгра эса Ўрта Осиё республикалари партия ташкилотлари учун назарий асос бўлиб хизмат қилди.

Туркистонда ўтмишдан мерос бўлиб қолган қолоқликни тугатиш, ишлаб чиқаришни ҳар тарафлама ривожлантиришда ҳам доҳийнинг ҳиссаси каттадир. В. И. Ленин Туркистонда ишлаб чиқаришни, биринчи навбатда пахтачиликни ривожлантиришга катта эътибор берди, пахта етиштиришни мамлакатимизнинг иқтисодий ҳаётини ривожлантириш учун ниҳоятда зарур бўлган кўмир қазиш, нефть ишлаб чиқариш билан бир қаторга қўйди.

ПАХТА етиштиришни кўпайтириш суғориш ишларини яхшилаш билан бевосита боғлиқлигини кўрсатиб бериш В. И. Лениннинг яна бир доҳиёна башоратидир. В. И. Ленин 1918 йилдаёқ Туркистонда суғориш ишларини яхшилаш, ирригация қурилиши ишларини йўлга қўйишга мамлакатимизнинг энг йирик олимларини сафарбар этди. Ўша вақтларда ишланган «Пахтани суғориш программаси» ҳам Ленин кўрсатмасининг амалга ошишидир. Бутун мамлакатимиз иқтисодий эҳтиёжларини ҳисобга олиб В. И. Ленин Туркистонда суғориш ишларини яхшилаш учун 50 миллион сўм ажратиш ҳақидаги Декретни имзолади. Бу маблағ асосида Мирзачўлда 500 минг таноб ерни суғориш, шу билан боғлиқ бўлган ирригация шохобчаларини қуриш зарур эди. Ирригация қурилиши ишлари Зарафшон водийсида ҳам кенг олиб борилди. Бу ишларни бошқариш учун Туркистонда ирригация ишлари бошқармаси ташкил этилди. 1923—1924 йилларда Туркистондаги суғориладиган ерларнинг деярли 60 процентдан кўпроғи қайта тикланди.

Ўша даврларда пахта мамлакатимиз иқтисодий ҳаёти учун ниҳоятда катта аҳамиятга эга эди. Пахта сотиш ва сотиб олиш халқаро иқтисодий муносабатларнинг ҳам энг муҳим соҳаси эди. Пахта ҳақида америкалик бир сенатор ўша йилларда шундай деган эди: «Пахта — жаҳоннинг ҳокими мутлақи. Бир марта замбаракдан ўқ отмасдан, қилични яланғочламасдан, биз бутун дунёни тиз чўктиришимиз мумкин. Агар бошқа мамлакатларга 3 йил мобайнида пахта берилмаса нима бўлар эди? Жаҳонда ҳокимлик қилаётган пахтага ҳеч ким уруш очишга журъат қилолмайди».

Америка сиёсатчилари жаҳонда энг кўп пахта етиштирадиган мамлакат бўлганлари учун шундай йўл билаб жаҳонни таслим қилмоқчи эдилар. В. И. Ленин раҳбарлигида амалга оширилган тадбирлар пахта етиштиришни кўпайтиришга олиб келди. Мамлакатимиз пахта мустақиллигига эришиш йўлида қадам-бақадам ўсиб борди. Мамлакатимиз саноат районларидаги ишчиларни иш билан таъминлаш, ишчилар билан деҳқонлар ўртасидаги иттифоқни мустаҳкамлашга ҳам хизмат қилди.

Ленин пахта экиладиган районларни техника билан таъминлашга ҳам жиддий эътибор берди. Фақат 1922 йилнинг ўзида Туркистонга олтин пул ҳисобида 233 минг сўмлик техника юборилди. Иваново-Вознесенск тўқимачилари 1921 йилда пахтакорларга 57 вагон мануфактура юбордилар.

В. И. Ленин Туркистонда саноатни ривожлантириш масаласига ҳам жиддий эътибор берди. 1919 йилнинг охири, 1920 йилнинг бошларида Туркистонга 100 минг пуд чўян, 85 минг пуд юқори навли темир, 25 минг пуд мис юборилди. Бу масалалар СССР Олий Халқ Хўжалиги Кенгашида мунтазам кўриб турилди.

В. И. Ленин Ўрта Осиёда маданий революцияни амалга оширишга ҳам алоҳида эътибор билан қаради. 1918 йилда Маориф халқ комиссарлиги олдига Тошкентда биринчи олий ўқув юрти — университет ташкил этиш вазифаси қўйилди. Бу ишни бажаришда Петербург университети олимлари катта ёрдам кўрсатдилар. 1920 йил 7 сентябрда Ленин имзоси билан Туркистон Давлат университетини ташкил қилиш ҳақидаги Декрет қабул қилинди.

В. И. Ленин васиятларини бажара бориб, ўзбек халқи жуда катта иқтисодий, сиёсий ва амалий камолот йўлини босиб ўтди. Буларнинг ҳаммаси буюк доҳий башорати Коммунистик партия раҳбарлигида миллионларнинг қаҳрамонона меҳнати туфайли рўёбга чиққанини кўрсатиб турибди. Совет Шарқи республикаларида — В. И. Лениннинг капитализмни четлаб, социализмга ўтиш тўғрисидаги таълимоти тўла ва узил-кесил тантана қилди. Қишлоқ хўжалиги, саноат ва маданиятнинг юксалиши заминида Ўзбекистон илғор индустриал-аграр социалистик республикага, социализмнинг Шарқдаги машъалига айланди. Ҳозирги кунда Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети XVI—XIX пленумлари қарорларини изчил амалга ошириб, социализмнинг реал имкониятларидан тўла фойдаланиш, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг турли соҳаларида йўл қўйилган жиддий камчиликларга тезда барҳам бериш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар.

Ҳозирги кунда ижтимоий, иқтисодий, маънавий тараққиётнинг барча масалаларига чуқур принципиал ёндашиш, ривожланган социализмни такомиллаштириш ғоят муҳим вазифадир. Бу вазифаларнинг бажарилиши В. И. Ленин кўрсатган йўлдан комил ишонч билан олға боришимизда яна бир тарихий босқич бўлиши шубҳасиздир.

Э. ЮСУПОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

ЁЗУВЧИ МИНБАРИ

КЎКЛАМ ТАШВИШЛАРИ

Ерлар селгиши билан Фарғона области миқёсида 170 минг гектар майдон ғўзапоядан тозаланди. Шу-шу, областда дала ишлари қизғин тус олди, чала қолган ишлар кўнгилдагидек бажарилди. Экин майдонларига минерал ўғит ва гўнг ҳар йилгидан кўпроқ солинди, ерларнинг ҳайдалиши ҳам сифатли бўлди.

Фарғоналиклар бу йил ем-хашакли экинларни ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ етиштиришга, айниқса, лавлагининг (мол бошига беш тоннадан) мўл-кўллигига эришишга аҳд қилишган. Дон, озуқабоп экинлар аллақачон экиб бўлинди.

Эрта эккан эрта ўради, дейди халқимиз. Шунга амал қилган пахтакорлар чигит экишни қисқа муддатларда, сифатли якунлашни кўзлашаётир. Бугунги барча тадбирлар ана шунга қаратилган.

Қува ва Охунбобоев районлари меҳнаткашлари билан ҳамсуҳбат бўлиб, шуни англадикки, бу йил улар асосан «АН-402», «Тошкент-6», «Уйчи», «175-Ф» нав чигитларни экишмоқда. Агар, гапнинг очиғини айтсак, бободеҳқон бундан норози, чунки «АН-402» навини ҳар қанча парвариш қилманг, барибир ҳосили бир ҳафта кеч етилади, бунинг устига сифати ҳам унчалик эмас, яъни дастлабки очилган кўсакларда пахта яхши бўлади, биринчи сортга қабул қилинади. Бироқ кейин очилган юқори қисмдаги кўсаклар ҳосили у қадар бўлмайди, уларда пуч чигит кўп бўлишидан ташқари толаси ҳам қисқа.

— Яхши уруққа ёлчимаяпмиз,— дейди Қува районидаги «Социализм» колхозининг раиси Холдоржон Ашуров. Унинг айтишича, «Тошкент-6» навининг ҳосили эрта етилади-ю, аммо бу нав сувга ўч, беш-олти бор суғормай туриб ундан мўлжалдагидай ҳосил ололмайсиз. Устига устак, нав қариди, вилтга чидамсиз бўлиб қолди. «Уйчи» навининг эса кўсаклари майда...

Тажрибали деҳқоннинг бу мулоҳазалари билан ҳисоблашмай илож йўқ, сабаби бу—ўринли эътироз. Олимларимиз бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари, пахтачилигимизнинг бундан буёнги равнақига асос бўладиган аъло сифатли, толаси пишиқ, тезпишар янги навларни тезроқ яратишлари мақсадга мувофиқдир .

Бу йил айниқса кўчат экишга алоҳида эътибор берилди. Фарғоналиклар бу эзгу ишда бошқалардан ортда қолганлари йўқ. Айниқса, тут кўчати кўп экилди, бунинг сабаби бор: ҳар йили область миқёсида 10 миллион тупдан тут кўчатлари ўтказиш мўлжалланган. Табиийки, бу тутлар тўрт-беш йил ичида пилла қуртини боқувчи «база»га айланади. Ана шунда пайкаллар ичидаги тутларни қўпориб ташлашга ва ҳозирги мавжуд 70 минг гектар бўлтак ерларни бирлаштириб, йирик карталар тузишга имкон туғилади. Ва ўшанда «бўлтак ерлардаги пахтани машинада териб бўлмайди», деган гаплар барҳам топади. Ҳа, ҳозирча бу ерларда етиштирилган ҳосил асосан қўлда териб олинади. Бултур эса даромад чакки бўлмади: пландаги 30,9 процент ўрнига 32,4 процент тола олингани эвазига область пахтакорларининг қўшимча даромади 106 миллион сўмни ташкил этди. Йиғим-терим техника зиммасига юкланганида эди, табиийки бу кўрсатгич янада салмоқли бўларди. Лекин тутларни қўпориб ташлашни , тўғрироғи, пиллага бепарворроқ муносабатда бўлишни ҳам исташмади улар. Зеро, бултур фарғоналик заршунослар 6 минг 206 тонна пилла етиштиришди.

Шунинг учун карталарни йириклаштириш ҳам муайян тартибда амалга оширилаётир.

Водийларни яёв кезсангиз, ажиб бир манзаранинг шоҳиди бўласиз: кўкламги ишлар тарбиявий аҳамиятга молик тадбирлар билан уйғунлаштириб олиб борилаётир. Қува районидаги «Социализм» колхозида Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги олдидан партия ветеранлари, уруш ва меҳнат ветеранлари билан ёш пахтакорлар учрашуви бўлиб ўтди. Унда ветеранлар колхозларнинг ташкил бўлиш тарихи, Улуғ Ватан уруши, фронт орқасида қилинган улкан ишлар ҳақида ҳикоя қилишди.

Бригадир Комилжон Муродовни ҳамма ҳурмат қилади, ёш-яланглар у киши каби иззат-ҳурмат орттирсам, дейди, бу бежиз эмас. Муродов Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, у япон милитаристлари билан бўлган жангларда ҳам қатнашган. Ўтган давр мобайнида Муродов пешона тери билан «оқ олтин» етиштирди, обрў қозонди. У ҳамон далада, пахтасиз яшай олмайдиганлардан. Бундай фидойилар «Социализм» колхозида оз эмас. Улар пахтачилик илмининг билимдонлари. Сайдазим Ҳайдаров, Умрзоқ Раҳимов каби тажрибали пахтакорлар ёшлардан меҳрини, маслаҳатини дариғ тутишмайди...

Қуёш заминни қиздиради. Далаларда ҳаёт қайнайди: трактор тириллайди, пайкалларга чигит тушмоқда. Охунбобоев районидаги Киров номли колхозда ана шундай манзарани кўриб, қувондик.

— Офтоб тафтини ер туя бошлади,— дейди бригада бошлиғи Турғунча Мирзақандова. — Эрта-индин чигит униб чиқади.

— Бу йилги мўлжаллларингиз қандай? — сўраймиз ундан.

— Гектар бошига қирқ центнердан олмоқчимиз. Бултур ҳосилдорлик гектар бошига ўттиз етти центнердан тушди. Бу йил қирқ центнерга эришмасак, уят бўлар.

Турғунча Мирзақандова қирқ беш йилдирки, звено, сўнг бригада бошлиғи бўлиб ишлаб келмоқда. Унинг бригадасида ҳосилдорлик йил сайин кўтарилаётир.

— Турғунча опа — чўлқувар, — дейди кировликлар.

Аслида ҳам шундай. Опанинг бригадаси чўл зонасида жойлашган ва шундай ердан қирқ центнердан ҳосил олиш ҳазилакам гап эмас. У Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ, Халқлар дўстлиги ва « Ҳурмат Белгиси» орденлари нишондори. Ана шундай ажойиб пахтакорларнинг меҳнати туфайли ҳам ўтган йили район бўйича ўртача кўрсаткич 32 центнерни ташкил этди. План ошиғи билан — 110 процент қилиб бажарилди. Аммо районда 150 та пахта териш машинаси «қантариқ»да ётди. Қарабсизки, шаҳарлик ҳашарчилар учун 1 миллион 200 минг сўм харажат қилинди. Ҳолбуки, бу маблағ район механизаторлари киссасида қолиши мумкин эди. Бундан улар тегишли хулоса чиқаришди, бу йил машина теримига кенг йўл очилади. Зеро, шу кунлардаги ишлар, пайкалларнинг кенгайтирилиши, қурилаётган тадбирлар шунга ишонч уйғотади...

Ҳадемай, чигит экиш тугалланади. Чигитни эрта ундириб олиш учун, ғўзасининг дуркун бўлиши, ҳосилининг салмоқ касб этиши учун меҳнатга зўр берилади. Ҳа, бугун ерга томган пешона тери эртанги тонналарга омил бўлади .

Йўлдош ШАМШАРОВ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

Абдулла ЎРАЗАЕВ,
Исмоил ТЎХТАСИНОВ.

БУ УЙДА УРУШ ВЕТЕРАНИ ЯШАЙДИ

● Тўрткўл шаҳар кўчаларидаги баъзи уйлар эшикларида «Бу уйда уруш ветерани яшайди», «Бу уйда урушда ҳалок бўлган жангчи оиласи яшайди» деган ёзувлар пайдо бўлди.

Шундай оилаларга алоқа, почта, маиший, медицина хизмати биринчи навбатда кўрсатилади. Ҳафтанинг маълум кунларида турли соҳа хизмати ходимлари шу хонадонларда бўлиб, уларнинг яшаш шароитларидан хабар олиб турадилар. Зарур бўлса тегишли ёрдам кўрсатадилар. Шаҳар мактабларининг пионер ва ўқувчилари эса уруш инвалидлари хизматида.

Б. НАЗАРОВ.

Республикамизда ҳаво бир оз булутланиб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Жануби-шарқдан секундига 9—14 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 8—13, кундузи 22—27, жанубда 29 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво бир оз булутли бўлиб, ёғингарчилик кутилмайди. Жануби-шарқдан секундига 3—8 метр тезликда шамол эсади, кечаси 9—11, кундузи 24—26 даража иссиқ бўлади.

БУГУН—СОВЕТ ФАНИ КУНИ

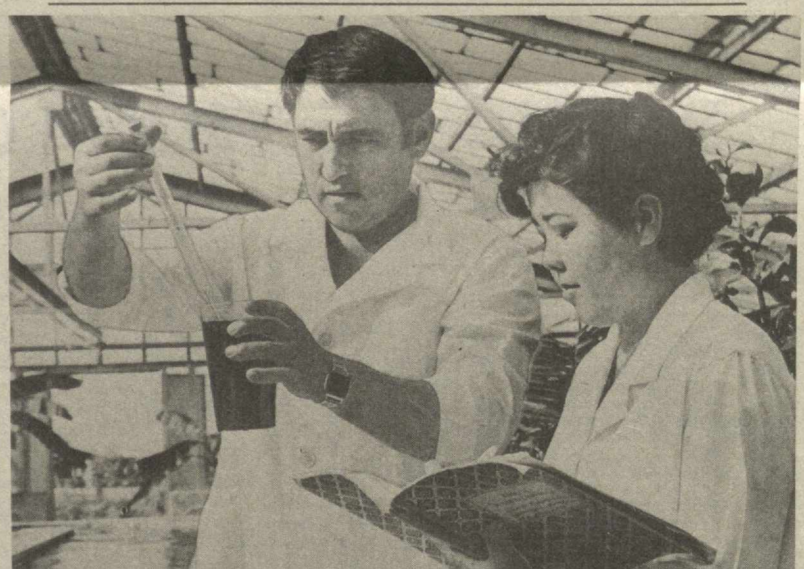

НАЗАРИЯ ВА АМАЛИЁТ—ЭГИЗАК

Инсон ақл-заковати жуда кўп нарсаларга қодир. Аммо унинг қулф уриши, ҳайратомуз ишларда юз кўрсатиши, фантаст ёзувчилар хаёлига ҳам келмаган кашфиётлар қилиши учун муайян шароит керак. Бизда шундай шароитни Ленин даҳоси, Октябрь қуёши, социалистик тузум, тинчлик ва халқлар дўстлиги вужудга келтирди.

Шу асосда юзага келган катта ўзгаришларни Ўзбекистонимизда ҳам яққол кўриш мумкин. Ҳозирги кунда илмий муассасалар ва олий ўқув юртларимизда қирқ минг илмий ходим, шу жумладан ўн беш мингга яқин фан доктори ва кандидати илм-фаннинг қарийб барча соҳасида самарали изланиш олиб бормоқда. Фан бевосита ишлаб чиқарувчи кучга айланмоқда. Илмий тавсияларнинг халқ хўжалигига тобора кўпроқ жорий этилиши фан билан ишлаб чиқариш алоқасини мустаҳкамламоқда.

Республика Фанлар академиясининг Микробиология институти олимлари тавсияси билан яшил сув ўти — хлорелла чорвачиликда, пиллачилик, қуёнчилик ва паррандачиликда анчагина машҳур бўлиб қолди, шоличилик, ғаллачилик ва балиқчиликда ҳам кенг қўлланилмоқда. Фарғона водийсидаги, Оҳангарон ва Чирчиқ шаҳарларидаги корхоналарда ундан оқава ва ифлос сувларни тозалашда фойдаланмоқдалар. Кейинги йилларда хлореллани пахтачиликка ҳам дадил жорий этаётган хўжаликлар кўпайиб қолди.

«Узглавзаготживпром»нинг Калинин районидаги «Рассвет» совхозида эса у молларни семиртиришда бебаҳо «хизмат» қилмоқда. Хўжаликда республикамиз олимларининг ҳамда Бутуниттифоқ «Биотехника» илмий-текшириш институти ходимларининг лойиҳалари асосида барпо этилган хлорелла суспензияси етиштириш қурилмалари ишлаб турибди. Хлорелла суспензиясини қўлланиш чорва молларни семиртиришда ҳам озуқа бирлиги, ҳам меҳнат сарфини кескин камайтириш имконини бермоқда.

Суратда: «Рассвет» совхозининг хлорелла суспензияси етиштирадиган цехи бошлиғи, биология фанлари кандидати М. Зоҳидов билан лаборант Д. Нуриддинова хлорелла суспензиясида яшил сув ўти ҳужайралари зичлигини кузатмоқдалар.

В. Молгачев фотоси.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

22—28 АПРЕЛЬ

22 апрель, душанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Футбол шарҳи. 10.10— Ҳужжатли фильмлар. 10.45 — Фильм-концерт. 11.10 — Болалар учун фильм. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар .15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Концерт. 16.45 — Телефильм. 17.10 —«Лениндан ўрганамиз». 17.40 Концерт. 18.10 — «Биринчи Бастилия». Бадиий фильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Оратория. 19.55 — В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. 23.30 — Футбол шарҳи. 24.00 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — «Қизил китоб» нималар ҳақида ҳикоя қилади. 1-кўрсатув. 11.05— «Рус тили». 11.35 — В. И. Ленинга бағишланган бадиий асарлар ҳақида. 12.05 — «Фан ва турмуш». 13.10 — Физика. 13.40 — «Она улуғворлиги». 14.20 — «Вил ва уддала». 14.50 — «Чашмалар». 15.20 — «Драматургия ва театр». 16.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Музикали киоск». 19.20 — Киножурнал. 19.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — «Биринчи меҳмон». Бадиий фильм. 11.30 — Табиатшунослик. 12.00 — Телефильм. 12.30 — География. 13.00 ва 17.50 — Янгиликлар. 18.00 — «Бойчечак». 18.30 — В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалидан репортаж. 18.50 — Концерт. 19.25 — «Ахборот». 19.55 — В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш. 21.30 — «Время» 22.05 — Ҳужжатли фильм. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.40 — МОСКВА-II. 18.20 — Ўқитувчилар учун консультация. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Илмий-оммабоп программа. 19.30 — «Правда Востока» газетаси совриниучун спринтерлик ва тўсиқлар оша югуриш бўйича республика мусобақалари. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Адабий композиция. 21.00 — Музикали фильм. 21.30 — Москва-II.

23 апрель, сешанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.50 — Мультфильмлар. 10.30 — «Биринчи Бастилия». Бадиий фильм. 11.35 — «Лениндан ўрганамиз». 12.05 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — «Онамларнинг мактаби». 16.40 — «Ҳунар техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади?». 17.10 — Концерт. 17.20 — Мактаб ўқувчиларининг икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, армия генерали А. П. Белобородов билан учрашуви. 18.05 — «Расмларда қуёш акси бор». 18.20 — «Қўшиқ инсон билан қолади». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Ишлар ва одамлар». 20.00 — Концерт. 20.30 — «Ғалаба стратегияси». 11-фильм. 1-қисм. 21.30 — «Время». 22.00 — Хоккей. ЧССР — Канада.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 —Илмий-оммабоп фильм. 10.15 — Француз тили. 11.05 — Уруш йиллари қўшиқлари. 11.35 — Физика. 12.05 — «Шахмат мактаби». 13.10 — Тарих. 14.10 — Совет тасвирий санъатида В. И. Ленин образи. 14.40 — Россияда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига .15.25 — А. Блок ҳақида монолог. 16.25 — «Объектив». 16.55 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Ҳамдўстлик». 19.15— Ритмик гимнастика. 19.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 —«Ритм» операцияси». 1-кўрсатув. 21.15 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00. — Эстрада кўрсатуви.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — «О, муҳаббат». Бадиий фильм. 11.30 — Математика. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Адабиёт. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — «Инсон болаликдан бошланади». 19.00 — «Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиблари ҳузурида». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — «Ер—бизнинг бойлигимиз». 22.25 — «Ўн учинчи раис». Спектакль.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.40 МОСКВА-II. 18.20 — Телефильм. 18.30 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига .19.00 — Телефильм. 19.20 — Эстетика асослари. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ўқитувчи экрани. 20.50 — Телефильм. 21.00 — «Энг яхши тажриба — хўжаликни юритиш практикасига». 21.30— МОСКВА-II.

24 апрель, чоршанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.50—«Ғалаба стратегияси». 11-фильм. 1-қисм. 10.50—«Садоқат синови». Бадиий фильм. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 —Концерт. 16.30 — Телефильм. 16.40 — «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 17.10— «Қувноқ стартлар». 17.55 — Ҳужжатли фильм. 18.15 — «Поэзия». 18.40 — «Дунё ва ёшлар». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Ҳушёрлик — ҳаёт нормаси». 20.15 — Хоккей. СССР—Швеция. 21.30 — «Время». 22.00 — Футбол. «Динамо» (Москва) — «Рапид» (Вена). 24.00 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Астрономия. 10.05 — «Қизил китоб» нималар ҳақида ҳикоя қилади? 2-кўрсатув. 11.05 — Немис тили. 11.35 — Тарих. 12.05 — «Онамларнинг мактаби». 13.10 — География. 14.10 — Д. Д. Шостакович. 14.55 — Тўқимачилик ишлаб чиқариши учун кадрлар тайёрлаш ҳақида. 15.25 — «Қалбга яқин қўшиқлар». 15.55 — «И. Мележ тақдири ва китоблари». 16.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Шахмат мактаби». 19.15 — В. Беллини. «Пуритане». 19.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Ритм» операцияси». 2-кўрсатув. 21.15 — Халқ куйлари. 21.30 — «Время». 22.00 — «Бизнинг истеъдодимиз». Бадиий фильм. 1-серия. 23.20 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00— «Ахборот». 10.20— Бадиий ўқиш. 11.30— Физика. 12,00— Телефильм. 12.30— Рус адабиёти. 13.00 ва 18.00— Янгиликлар. 18.15— «Шоирлар — болаларга». 18.45— Москвада бўладиган Ёшлар ва студентларнинг XII жаҳон фестивали олдидан. 19,30—«Ахборот». 19.45— «Халқ контроли экрани». 20.15— «Экиш мавсуми кундалиги». 20.30 — «Ахборот». 20.50— Музикали программа. 21.30— «Время». 22.00— Халқаро аҳвол кундалиги. 22.15— Ўзбекистон халқ шоири Уйғуннинг ижодий кечаси. 23,45— Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00—16.45— МОСКВА-II. 18.20— Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 19.00 — Телефильм. 19.15— Адабий композиция. 19.45— Телефильм. 20.00— Тошкент янгиликлари. 20.20— Телефильмлар. 21.00 —«Ягона сиёсий кун: муаммолар саволлар ва жавоблар». 21.30— Москва-II.

25 апрель, пайшанба

МОСКВА-I. 9.00— «Время». 9.50— Концерт. 10.40— «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 11.40 — Фильм-концерт. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20— Телефильмлар. 16.10 — Киноочерк. 16,45— «Моҳир қўллар». 17.15— Тарих саҳифалари. 17.45— «Қувноқ нотачалар». 18.00—... 16 ёшгача ва ундан катталар». 18.45— «Миллионлар ленинча университети». 19.15— «Дунё воқеалари». 19.30— Мультфильмлар. 19.55 —«Фан ва турмуш». 20.25— «Ғалаба стратегияси». 11-фильм. 2-қисм. 21.30— «Время». 22.05— «Сиз бунга қодирсиз». 22,50— Хоккей. Швеция —ЧССР.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15— Ҳужжатли фильм. 9.35— Табиатшунослик. 9.55— «Янги поликлиника ва турар жой районию. 10.15— Испан тили. 11.05 —Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 11.35— Зоология. 12.00 — Тележурнал. 12.30— Илмий-оммабоп фильм. 13.10— Физика. 14.10— «Менинг ёш дўстларимга». 14.55— «Милтиқли киши». Бадиий фильм. 16.25 ва 18.30— Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.45— Спорт гимнастикаси бўйича СССР чемпионати. 20.30— «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45— Концерт. 21.15— Классик кураш бўйича Европа чемпионати 21.30— «Время». 22.05— «Бизнинг истеъдодимиз». Бадиий фильм. 2-серия. 23.20— Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20— Рус тили. 10.50 — Кинопрограмма. 12.00 — «Биз қувноқ шодон яшаймиз». 12.30— Зоология. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15— «Қўшиғим, жон қўшиғим». 19.00— «Инсон ва қонун». 19.30— «Ахборот». 19.45— «Илҳом». 20.20— Халқаро аҳвол кундалиги. 20.30— «Ахборот». 20.50— Жангларда янграган қўшиқлар». 21.30— «Время». 22.05— «Ягона сиёсий кун. Буюк Ғалаба». 22.35 —«Эльбадаги учрашув». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 9.00—16.30— МОСКВА-II. 18.20 — Рус тили— мактабгача ёшдаги болаларга. 18.50— Эстетика асослари. 19.30— Телефильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20— Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 21,00— «Ҳовлимиздаги стадион». 21.30— Москва-II.

26 апрель, жума

МОСКВА-I. 9.00— «Время». 9.50— «Ғалаба стратегияси». 11-фильм. 2-қисм. 10.55 — Концерт. 11.25— «Қийшиқ ойналар қироллиги». Бадиий фильм. 13.05 ва 15.00— Янгиликлар. 15.20 — Телефильм. 15.40— «Рус тили». 16.10— «Россияда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига». 16.40— «Москва, фестиваль». 17.10— «Сизга манзур адабиётлар». 17.55 Мультфильм. 18.10— Ю. А. Жуков суҳбати. 18.40— Хоккей. Канада — СССР. 20.15— «Ғалаба стратегияси». 12-фильм. 21.30— «Время». 22,15 — Шоир Е. Долматовскийнинг авторлик кечаси.

МОСКВА-II. 9.00— Гимнастика. 9.15— «Бир дуэт тарихи». 9.35— Тарих. 10.05— Инглиз тили. 11.05— «Умумий биология». 11.35— Тарих. 12.05— «Илмий-оммабоп фильмлар». 13.10— Физика. 13.40 — Зоология. 14.35— Тележурнал. 15.20— Б. Васильев асарлари саҳифаларида. 16.10 —«Илмий-оммабоп фильм». 16.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50— Киноочерк. 19.05 — Ритмик гимнастика. 19.35— «Ўқитувчига — музика сабоғи. 20.30 —«Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Футбол. «Спартак» — «Динамо» (Тб). 21.30 — «Время». 22.15— «Бизнинг истеъдодимиз». Бадиий фильм 3-серия. 23.20— Классик кураш бўйича СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 18.00 — Янгиликлар. 18.15— Афғонистоннинг миллий байрамига. 19.00 — Футбол. «Пахтакор» — АСК (Хабаровск). 20.50— «Ахборот». 21.10— Ҳужжатли фильм. 21.30— «Время». 22.15— «Дунё воқеалари». 22.45— «Оламга саёҳат». 23.50— Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00—16.45 — МОСКВА-II. 18.20— Ўқитувчилар учун консультация. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00— Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 19.30 Телефильм. 19.50— Реклама. 20.00— Тошкент янгиликлари. 20,20— «Ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш — умумхалқ иши». 20.50— Телефильм. 21.10— «Қишлоқ ҳаёти». 21.30— Москва-II.

27 апрель, шанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время.» 9.50 — «Ғалаба стратегияси». 12-фильм. 11.05 — «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 11.35 — «Ўртоқ қўшиқ». 12.30 — Телефильм. 12.55 — «Эртага — Жаҳон биродарлашган шаҳарлар куни». 13.25 — Концерт. 14.00 — «Оила ва мактаб». 14.30 — «Камалак». 14.55 — «Дунё воқеалари». 15.10 —Концерт. 15.40 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 16.10 — Афғонистоннинг миллий байрамига. 17.05 — «Ҳайвонот оламида». 18.05 — Телефильм .19.15 — Мультфильм. 19.25 — «Ҳамдўстлик». 19.55 — «Кинопанорама». 21.30 — «Время». 22.00 — Хоккей. СССР — ЧССР.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика 9.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 9.30 — Телефильмлар. 10.15 — Концерт. 10.35 — «Сиз яратган боғ». 11.05 — «Тонгги почта». 11.35 — «Ҳужжатли фильм экрани». 12.35 — «Стадион ҳамма учун». 13.05 — «Ғолиблар». 14.20 — «Мамлакатлар ва қитъалар бўйлаб». 15.05 — «Космонавт билан парвоз». Бадиий фильм. 16.25 — Фильм-концерт. 17.20 — Илмий-оммабоп фильм. 17.35 — Концерт. 19.35 — «Спартак» жамияти ташкил топганлигининг 50 йиллигига бағишланган спорт байрами. 20.15 — Халқаро обзор. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Здоровье». 21.30 — «Время». 22.00 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 22.45 — Музикали кўрсатув.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 — Ҳужжатли фильм. 10.45 — «Шахмат мактаби». 11.15 — Фильм-концерт. 11.50 — «Инсон ва табиат». 12.20 — Ҳужжатли фильм. 12.50 — «Китоб — билимлар манбаи». 18.00 — Мультфильм. 18.10 — «Санъат ғунчалари». 18.40 — «Ота-оналар университети». 19.10 — Ноз-неъмат бунёдкори. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Олам дарди адиб қалбида» .20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — «Дўстлик экрани». 23.00 — Катталар учун мультфильм.

28 апрель, якшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Концерт. 10.05 — «Спортлото». 10.25 — «Будильник». 10.55 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.55 — «Здоровье». 12.40—«Тонгги почта». 13.10 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.10 — «Музикали киоск». 14.40 — «Ёзувчи ва ҳаёт». 15.25 — Концерт. 15.55 — Болалар учун фильм. 16.55 — «Саёҳатчилар клуби». 17.55 — Концерт. 18.30— Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — «Салют, фестиваль!». 21.30 — «Время». 22.05 — «Олам кинокамера кўзгусида». 23.05 — Концерт. 23.50 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг». 9.15 — «Қувноқ нотачалар». 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.00 — «Рус тили». 10.30 — «Ҳайкалтарош Рябичев олами». 11.00 — Концерт. 11.50 — «Биродарлашганлар оиласида». 12.10 — «Мўъжизасиз-мўъжи з а л а р». 13.10 — Қўғирчоқ спектакль. 13.55 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 14.45 — Киножурнал. 14.55 — «Камалак». 15.15 — Хоккей. Канада — Швеция. 16.00 — «Дунё ва ёшлар». 16.35 — «Дирижёр ва оркестр». 17.30 Дўстона армиялар X қишки спартакиадаси мусобақаларига бағишланган кўрсатув. 18.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.30 — Машҳур совет композиторлари — Ленин мукофотларининг лауреатлари .19.15 — «Водийда». Бадиий фильм. 20.30 — «Хайрли тун ,кичкинтойлар». 20.45 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол. «Торпедо» (Москва) — АСК.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 — «Оқ йўл, «Зангори қушча». Бадиий фильм. 11.45 — «Оналар мактаби». 12,15 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Ўқув-тарбиявий жараённи такомиллаштириш». 13.30 — «Ўзбекистон спорти». 14.00 — «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун». 14.35 — Реклама. 18.05 — «Ёш сеҳргарлар». 19.00 — «Сиҳат-саломатлик». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Назм ва наво». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Назм ва наво». (давоми). 21.30 — «Время». 22.05 — «Семурғ». Бадиий фильм.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

21 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Бадиий ҳаваскорлар ижодиёти Бутуниттифоқ кўриги. 10.00 — Телефильм. 10.20 — «Спортлото». 10.30 — «Будильник». 11.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 12.00 — «Здоровье». 12.45 — «Тонгги почта». 13.15— «Қишлоқ янгиликлари». 14.15 — «Музикали киоск». 14.45 — Киноочерк. 15.05 — «Эътироф». Фильм-спектакль. 17.30 — Бугун — Совет фани куни. 18.00 — Хатларингиз асосида. 18.45 — Халқаро панорама. 19.30 — Мультфильм. 19.55— «Ву яқиндагина содир бўлган эди». 20.45 — Футбол. «Зенит» —«Динамо» (Тб). 21.30 — «Время». 22.05 — Хоккей. Жаҳон чемпионати. ГФР— СССР. 00.30 Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг». 9.15 — Рус тили. 9.45 — Ритмик гимнастика. 10.15 — Футбол. «Динамо» (М) — «Динамо» (К). 11.05 — Концерт. 12.05 — Хоккей. Жаҳон чемпионати. Канада — АҚШ. 12.45 — «Улуғ Ватан уруши». Киноэпопея. 18 ва 19-фильмлар. 14.20 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 16.00 — «Дунё ва ёшлар». 16.35 —«Камалак». 17.05 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.40 — Концерт. 18.00 — «Ҳайвонот оламида». 19.00 — «Муқаддима». Бадиий фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Машҳур совет композиторлари. 21.30 — «Время». 22.05— «Хайрли тонг». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 — «Кинопублицист экрани». 11.10 — «Ўзбекистон спорти». 11.40 — Мультфильм. 11.50 — «Светофор». 12.50 — «Хайрлашув кечаси». Спектакль. 14.15 — «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 14.45 —Реклама. 18.00 — «Санъат байрами» (концерт). 19.30 — «Ахборот». 19.45— «Фан уфқлари». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Дебют», 21.30 — «Время». 22.05— «Виждон». Бадиий фильм.

● **16.00 — Қирғизистон телевидениесининг программаси.**

РАДИО

21 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15 — «Табассум». 11.30 — «Сиҳат-саломатлик». 12.10 «Ишчинома». 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — Музикали программа. 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 15.10 — «Давр, воқеалар, кишилар». 15.40 — «Қизил яйловдаги кўк тулпорлар». Спектакль, 17.40 — Яллалар. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Концерт. 19.25 — «Ёшлик». 20.50 — Бугун — Совет фани куни. 21.00 — «Табассум». 22.30 — Музикали программа. 23.30 — Дам олиш соатида.

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
26 апрель соат 19.00 да
СССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН
«ПАХТАКОР» (Тошкент) — АСК (Хабаровск)
КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА
ФУТБОЛ
ФУТБОЛ ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
«Пахтакор» Марказий стадиони кассаларида олдиндан билет сотиш ташкил этилган.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси коллективи газетанинг Фарғона области бўйича мухбири О. Ҳакимовга опаси

Мақсудахон НУРМАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Р. 09207. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А. — 93. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12